

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
FOND ZDRAVSTVENIH OSIGURANJA

Godišnji Izveštaj 2019

FOND ZDRAVSTVENIH OSIGURANJA

Marta/2020
Priština

Pregled sadržaja

Uvodni govor predsjednika Upravnog odbora Fonda	3
Uvodna reč direktora Fonda.....	Error! Bookmark not defined.
Članovi Upravnog odbora Fonda	7
Aktivnosti upravnog odbora fonda	9
Vizija, misija i osnovne vrednosti.....	9
Rezime	Error! Bookmark not defined.
Upravljanje	Error! Bookmark not defined.
1. Sistem interne kontrole	14
1.1. Strateško planiranje	14
1.2. Zakonodavstvo	15
1.3. Komunikacija i izveštavanje	18
1.4. Revizija	19
2. Izveštaj o izvršenju budžeta	21
2.1. Ljudski resursi.....	21
2.2. Upravljanje budžetom.....	22
2.3. Upravljanje vlasništvom.....	27
2.4. Upravljanje odgovornostima.....	28
3. Program lečenja van JZI	30
3.1. Lečenja van JZI	30
3.2. Isplate za lečenja van JZI.....	32
3.3. Proces izjednačavanja sa privatnim bolnicama.....	33
4. Priprema za ugovaranje zdravstvenih usluga.....	36
5. Farmaceutske usluge.....	37
6. Informacioni sistemi.....	38
7. Spoljna pomoć.....	43
7.1. Projekat Kosovskog Zdravstva.....	43
7.2. AOK	44
7.3. Lux-Dev	44
Prilog I – Ciljevi i aktivnosti za 2020. godinu.....	Error! Bookmark not defined.
Prilog II – Finansijski izvještaji za 2019. godinu	Error! Bookmark not defined.
Prilog III – Organizaciona struktura	73

Uvodni govor predsednika Upravnog odbora Fonda

Dame i gospodo,

Sa zadovoljstvom predstavljam Godišnji izveštaj za 2019. godinu, koji izvan izazova sa kojima se suočavamo jasno pokazuje da se Fond zdravstvenog osiguranja iz dana u dan formira kao posebna budžetska organizacija, kao prelazni period, sa svim parametrima efikasnog upravljanja, transparentan i odgovoran.

U skladu sa zakonskim mandatom zasnovanim na Zakonu o zdravstvenom osiguranju br. 04/L-249 i statutom Fonda zdravstvenog osiguranja Odbor direktora je sproveo svoje nadležnosti za kreiranje politika orijentacije, praćenja aktivnosti Fonda i osigurao je da su sistemi interne kontrole u skladu sa principima upravljanja javnim finansijama u javnom sektoru.

2019. godinu karakterisalo je nekoliko važnih koraka ka punom funkcionisanju Fonda zdravstvenog osiguranja. Sveukupno su pripremljene za efikasan sistem zdravstvenog osiguranja, čiji je osnovni cilj stvaranje snažne temelje koji će osigurati da svi osigurani građani imaju pravovremeni pristup zdravstvenim uslugama.

Bila je to godina kada smo preduzeli važne korake ka ispunjenju osnovnih preuvjeta za prikupljanje premija, konsolidaciji informacionog sistema Fonda i uvođenju e-recepta. Jednako važni bili su i sporazumi o saradnji sa svim nadležnim institucijama, koji predstavljaju važne veze funkcionalnog mehanizma informacionog sistema Fonda zdravstvenog osiguranja.

Sve ovo, i još mnogo toga, čine čvrst temelj na kojem će se graditi budućnost institucije.

*Stvaranje
verodostojne ustanove
koja svojim
potencijalom
obezbeđuje
zadovoljenje potreba
građana za
zdravstvenim
uslugama.*

FOND ZDRAVSTVENIH OSIGURANJA

3

Pored navedenog, već smo započeli rad na izradi trogodišnjeg strateškog razvojnog plana Fonda, kroz koji ćemo postaviti konture strateških usmerenja i organizacijskog razvoja za naredne godine. Kroz ovaj plan želimo da se Fond formira kao institucija sa profesionalnom, administrativnom i organizacionom kompetencijom koja je sposobna

FOND ZDRAVSTVENIH OSIGURANJA

4

da s punom efikasnošću izvršava sve nadležnosti, odgovornosti i obaveze koje proizilaze iz pravnog okvira obaveznog zdravstvenog osiguranja na Kosovu.

Iduće godine učinit ćemo sve da se približimo funkcionalnosti zdravstvenog osiguranja, kao i maksimalnoj posvećenosti donatora, kako kroz finansijsku podršku, tako i kroz tehničku i profesionalnu stručnost. Stručnost nemačkog fonda za osiguranje, Svetske banke i Luksemburškog projekta jasan je dokaz da na našem putu nećemo biti sami.

Na kraju, želim zahvaliti Ministarstvu zdravlja, članovima Upravnog odbora, direktoru Fonda i našim donatorima, akcionarima i pristalicama, koji svojom podrškom i doprinosom čine naše ciljeve ostvarivijim.

Priština, 27. maja 2020

Xhevat Zenjallahu (Potpis i pečat)

Predsednik Upravnog odbora Fonda zdravstvenog osiguranja

Uvodna reč direktora Fonda

Poštovani članovi Upravnog odbora Fonda, sa zadovoljstvom predstavljam Godišnji izveštaj o radu Fonda zdravstvenog osiguranja za 2019. godinu koji je izvan izazova sa kojima smo se suočili pokazao značajan porast u smislu punog funkcionisanja osiguranja zdravlje.

2019. je bila godina s ambicioznim planom u mnogim smerovima, čiji je osnovni cilj bio ispunjenje osnovnih preduslova za potpuno funkcionisanje Fonda zdravstvenog osiguranja u sledećoj godini (2020.). Takva ambicija nužno je zahtevala ozbiljan pristup i organizacionu kulturu orijentisanu na unapred određene rezultate koji se pre svega zasnivaju na efikasnoj administraciji, transparentnosti i odgovornosti. S tim u vezi, paralelno sa našim aktivnostima na ispunjenju ciljeva, uspostavljen je efikasan mehanizam za praćenje i procenu realizacije aktivnosti predviđenih planom. Iscrpni analitički izveštaji na kvartalnoj osnovi važan su elemenat u tom pogledu.

U pogledu organizacionog ustrojavanja, uspeali smo da popunimo većinu slobodnih radnih mesta u skladu sa važećom uredbom o organizaciji i sistematizaciji, a kroz Kosovski zdravstveni projekat osigurali smo kontinuitet tehničke i profesionalne podrške u najbitnijim oblastima, kao što su: finansije, zakonodavstvo i informaciona tehnologija i stručnost u oblasti informisanja i saradnje. Još jedan važan razvoj događaja u vezi s tim je da je obezbeđena lokacija za izgradnju fonda zdravstvenog osiguranja i da je urađen idejni plan ustanove. Trenutno smo u fazi izrade trogodišnjeg strateškog razvojnog plana, kroz koji ćemo postaviti obrise organizacijskog razvoja i strateške orijentacije za naredne godine.

*„Stvaranje
verodostojne
institucije koja
osigurava jednak
tretman
osiguranika i na
vreme rešava
njihove potrebe, uz
kvalitetan i
ekonomičan
način“*

Napravljeni su veoma važni koraci u kompletiranju infrastrukture informacione tehnologije, uključujući instalaciju i konfiguraciju servera, kao i celokupnog softvera koji obezbeđuje da se operativni procesi Fonda odvijaju što efikasnije i ekonomičnije.

Primenjena je platforma Informacionog sistema fonda, sistem po kojem je ispunjen najveći deo kriterijuma za naplatu premija. Integrisanje podataka između sistema (sa sedam relevantnih institucija) od suštinskog je značaja za centralizaciju informacija o donošenju odluka i transparentnosti. Efikasna integracija osigurava pružanje važnih informacija u prihvatljivom vremenu, doslednim i integrisanim izveštajima i fiskalnu transparentnost u skladu sa javnim finansijama.

Medicinski tretmani van javnih zdravstvenih ustanova na Kosovu tokom 2019. godine bili su centralna aktivnost Fonda. Drago mi je što smo u tom pogledu pokazali izabredne performanse, a štaviše, napravili smo sjajan posao u izjednačavanju transakcija, identifikujući besplatna sredstva 383 222 evra i u izjednačavanju smo sa 24 druge privatne zdravstvene ustanove sa kojima smo imali 3.451 transakcija.

Takođe, tokom 2019. godine ispunjena je većina kriterijuma postavljenih za naplatu premija. Fond zdravstvenog osiguranja podržao je obuku 903 farmaceuta koji imaju licencu za korišćenje e-recepta.

Uprkos gore pomenutim dostignućima, suočili smo se s nekoliko izazova u postizanju ciljeva, uključujući dopunu/promene zakonodavstva, pripremu i dovršavanje liste vanbolničkih lekova (po cenama) koje će platiti Fond, kao što su i komunikacija sa javnošću putem informativnih kampanja ili drugih oblika koji imaju za cilj povećanje poverenja javnosti. Svemu ovome je posvećena posebna pažnja i one su adresirane u akcionom planu 2020.

Priština, 27. maja 2020

Fatmir Plakiqi

Direktor Fonda zdravstvenog osiguranja

Članovi Upravnog odbora Fonda

Xhevat Zenjullahu

Predsednik pravnog odbora Fonda

Naim Bardiqi

Član Upravnog odbora Fonda

Predstavnik Ministarstva zdravlja

Murat Berisha

Član Upravnog odbora Fonda

Predstavnik Univerzitetske bolnice i
Kliničke službe Kosova

Rrezart Halili

Član Upravnog odbora fonda

Predstavnik Komore zdravstvenih
radnika

Naim Ismaili

Član Upravnog odbora fonda

Predstavnik zdravstvenih direkcija
udruženja kosovskih opština

Izedin Bytyqi

Član Upravnog odbora fonda

Predstavnik Ministarstva rada i
socijalnog staranja

* Izedin Bytyqi je 15.02.2020. godine
podneo ostavku na mesto člana Odbora
direktora.

Muhamedali Kodra

Član Upravnog odbora fonda

Predstavnik pacifičkih udruženja

Aktivnosti upravnog odbora fonda

Na osnovu zakona br. 04/L-249 o zdravstvenom osiguranju, Vlada Republike Kosovo, rešenjem br. 11/42 od 19.04.2018 osnovila je Upravni odbor Fonda.

Na osnovu kompetencija utvrđenih Zakonom o zdravstvenom osiguranju br. 04/L-249, i statutom Fonda, Odbor direktora nadzirao je rad Fonda, pregledao i odobrio redovne izveštaje, osigurao transparentnost i osigurao da su sistemi interne kontrole u skladu sa principima upravljanja javnih finansija u javnom sektoru.

Tokom 2019. godine, Upravni odbor je održao ukupno 15 redovnih sastanaka na kojima su predstavljene odluke, zaključci i preporuke, predstavljeni u nastavku:

- Odobrenje plana rada Fonda za 2019 godinu;
- Usvajanje godišnjeg izveštaja o fondovima za 2018 godinu;
- Izbor predsednika Upravnog odbora Fonda na jednogodišnji mandat počevši od 03.05.2019;
- Usvajanje Poslovnika o radu Odbora;
- Pregled kvartalnog izveštaja o radu Fonda za period januar-mart (K1);
- Osnivanje Komisije za reviziju Fonda zdravstvenog osiguranja;
- Pregled kvartalnog izveštaja o radu Fonda za period april-jun (TM2);
- Slanje zahteva preko Ministarstva zdravlja Vladi Republike Kosovo za pokretanje postupaka za izradu strategije zdravstvenog osiguranja;
- Odluka o angažovanju međunarodnog stručnjaka koji će podržati rad Odbora; i
- Pregled tromesečnog izveštaja o radu Fonda za vremenski rok jul-septembar (K3).

Upravni odbor Fonda ostaje posvećen punoj realizaciji obaveza i odgovornosti koje su utvrđene Zakonom o zdravstvenom osiguranju br. 04/L-249 i statut Fonda zdravstvenog osiguranja.

Vizija, misija i osnovne vrednosti

Vizija

Stvaranje finansijske održivosti koja obezbeđuje zadovoljenje potreba građana za zdravstvenim uslugama.

Misija

Misija Fonda zdravstvenog osiguranja je da bude pouzdana i neprestano razvijajuća institucija, sposobna da izvršava svoje funkcije odgovornošću, integritetom, posvećenošću, profesionalnošću i uzornom transparentnošću, primenom najboljih praksi, primenom inovacija, tehnološka, efikasnost u pružanju usluga i finansijska održivost kao garancija pristupačne zdravstvene zaštite za sve članove društva bez izuzetka.

Osnovne vrednosti Fonda

Ciljevi

Cilj nam je kontinuiranog i održivog razvoja, oslanjajući se na kompetentne i orijentisane na rezultate zaposlenih.

Transparentnost i odgovornost

Budite pouzdani, otvoreni i zatvoreni. Donošenje odluka treba biti transparentno i pažljivo prema drugima.

Sarad

nja

Stvaranje atmosfere poverenja unutar naše institucije i u odnosima sa našim partnerima i kupcima.

Izvršni pregled

Ovaj Izveštaj sažima najvažnije aktivnosti Fonda zdravstvenog osiguranja (u daljnjem tekstu Fond) tokom kalendarske 2019. godine i uključuje dostignuća, izazove koji se trebaju rešiti, kao i projekcije i strateške planove za potpuno funkcioniranje fonda u kratkom roku.

Ukratko, godinu koju smo ostavili karakterisao je niz mera i akcija čiji je osnovni cilj bio strukturirane pripreme za potpuno funkcionisanje Fonda. Pripreme za prikupljanje premija, konsolidacija informacionog sistema Fonda, sporazumi o saradnji sa relevantnim institucijama i organizacijama, rad na neophodnim izmenama i dopunama primarnog i sekundarnog zakonodavstva, konsolidacija ljudskih resursa, inovacije u upravljačkim praksama, praćenje i izveštavanje i Jačanje primene informacione tehnologije u funkciji efikasnog upravljanja aktivnostima Fonda bilo je jedno od strateških odrednica za uspešno ostvarenje postavljenih ciljeva.

Sa suštinskog stanovišta, odnos je strukturiran u sedam (7) delova, a zatim slede tri (3) priloga.

U prvom odeljku „Upravljanje i sistem unutrašnje kontrole“ predstavljene su aktivnosti Fonda zdravstvenog osiguranja radi stvaranja organizacione kulture koju karakterišu efikasna administracija, sistem interne kontrole, transparentnost i odgovornost. Ovaj deo pruža podatke o strateškom planiranju, zakonodavstvu, komunikaciji i izveštavanju, kao i aspektima povezanim sa revizorskim aktivnostima.

Drugi deo izveštaja, Izvršenje budžeta, pruža mnoštvo detaljnih podataka o budžetskom potencijalu i njegovoj administraciji u svetlu organizacije ljudskih resursa, upravljanja budžetom, aktivnosti nabavki, upravljanja imovinom i upravljanja obavezama u fondovima.

Treći deo izveštaja, Program lečenja izvan javnih zdravstvenih ustanova, predstavlja prošireni pregled medicinskih tretmana izvan javnih zdravstvenih ustanova, poput centralne aktivnosti Fonda zdravstvenog osiguranja u to vreme. Ovaj deo pruža detaljne i kategorizovane podatke o lečenju izvan javnih ustanova, plaćanjima i procesu izjednačavanja, kao veoma važnu aktivnost u vraćanju neiskorištenih sredstava koja će biti dostupna drugim pacijentima.

Četvrti deo Izveštaja predstavlja kumulativni sažetak priprema za ugovaranje zdravstvenih usluga, uključujući dobra iskustva zemalja u regionu, pripremu nacrtu dokumenata o ugovorima, pripreme za uspostavljanje tehničkih i profesionalnih komisija za efekte ugovaranja i informacije o ostale relevantne u vezi sa ovom aktivnošću.

Peti deo, Farmaceutske usluge, pruža prošireni pregled ponovnog oblikovanja aktivnosti koje se odnose na farmaceutske usluge u svetlu promena koje su posledica povlačenja

lekova iz budžeta Fonda i novog plana aktivnosti za pripremu i finalizaciju spisak vanbolničkih lekova (po cenama) koje će platiti Fond.

Šesti deo, Informacioni sistemi, pruža prošireni pregled veoma obimne aktivnosti Fonda u smislu kreiranja politika, procedura i planiranja sistema informacione tehnologije (IT), nabavki i IT ugovorima, obezbeđivanjem hardverske i softverske infrastrukture i automatizacija procesa za sve informacione sisteme u Fondu zdravstvenog osiguranja.

U sedmom i poslednjem delu, Strana pomoć, sažeto je obimna saradnja koju je Fond zdravstvenog osiguranja imao sa projektima i organizacijama za podršku kako bi se iskoristila tehnička i profesionalna podrška koju pružaju. Poseban naglasak stavljen je na zajedničke aktivnosti sa Kosovskim zdravstvenim projektom, saradnju eksperata nemačkog fonda za osiguranje AOK i projekat koji finansira Luk Dev.

Izveštaj se završava sa tri priloga u kojima su predstavljeni najbitniji dokumenti koji upotpunjuju podatke pružene u redovnim delovima. Ti priloga su nominalno: (1) Ciljevi i aktivnosti za 2019. godinu, (2) Finansijski izveštaji i (3) Organizaciona struktura.

Upravljanje

1. Sistem interne kontrole

Fond je uspostavio sistem upravljanja koji uključuje implementirane procese, strukture i akcije koji omogućavaju građanima pružanje opštih ciljeva - ciljanih ishoda.

Procesi koji se preispituju u okviru Fonda omogućavaju efikasnu kontrolu u rešavanju rizika i pružaju razumnu sigurnost u pogledu postizanja rezultata u postizanju ciljeva Fonda.

Merni pokazatelji za stvaranje dobrog sistema upravljanja su: strateško planiranje, zakonodavstvo, komunikacija i izveštavanje, kao i pregled/revizija procesa iz interne i eksterne revizije.

1.1. Strateško planiranje

U novembru 2016, Ministarstvo zdravlja izradilo je Sektorsku zdravstvenu strategiju za finansijske godine 2017-2021 u kojoj su predviđena tri (3) strateška cilja, kao što su:

- Održavanje i unapređenje zdravlja;
- Osiguravanje održivog finansiranja zdravlja; i
- Reorganizacija zdravstvenog sektora.

Da bi ispunio drugi cilj „Osiguravanje održivog finansiranja zdravlja“ sektorske strategije, Fond je sačinio Nacrt strateškog plana institucionalnog razvoja za 2020-2022, koji predstavlja korake do punog funkcionisanja Fonda kao jedinog finansirača zdravlja na Kosovu¹. Očekuje se da će ovaj strateški plan biti završen u prvoj polovini 2020. godine.

Vizija Fonda je stvaranje finansijske održivosti koja osigurava ispunjavanje potreba građana za zdravstvenim uslugama, a misija Fonda zdravstvenog osiguranja je da bude pouzdana i stalno razvijajuća se institucija, sposobna da ispunjava svoje funkcije sa odgovornošću, integritetom, posvećenošću, profesionalizmom i uzornu transparentnost, primenom najboljih praksi, primenom tehnoloških inovacija, efikasnosti pružanja usluga i finansijske održivosti kao garancije pristupačne zdravstvene zaštite za sve članove društva bez izuzetka.

Da bi ispunio viziju i misiju, Fond je predvidio glavne ciljeve kao što su:

¹ Ovaj dokument je nacrt i može se menjati do odobrenja Odbora direktora.

- Uspostavljanje finansijske održivosti Fonda zdravstvenog osiguranja;
- Stvaranje i kontinuirana komunikacija između zdravstvenih sistema, unapređenje sigurnosti podataka i poverljivosti;
- Kontinuirano kreiranje i unapređivanje metodologije plaćanja pružalaca zdravstvenih usluga u cilju povećanja efikasnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga; i
- Održivi institucionalni razvoj.

Nadalje, Fond je planirao vreme realizacije gore navedenih ciljeva. U toku 2020. godine planirano je nekoliko koraka, uključujući dovršavanje zakonodavstva, restrukturiranje i osoblje, uključujući regionalne kancelarije, stvaranje sistema informacionih tehnologija i početak naplate premija u poslednjem kvartalu 2020. godine, kao osnova za stvaranje Finansijska rezerva fonda.

Tokom 2020. godine, odnosno tokom pripreme budžeta Kosova za 2021. godinu, očekuje se da će zdravstvena sredstva biti prebačena u Fond u vidu transfera, koji bi trebalo da bude oko 3% bruto domaćeg proizvoda.². Ovom odstopku dodaće se premije, za koje se očekuje da će iznositi oko 2% bruto domaćeg proizvoda i ostali prihodi. Kao rezultat toga, prihodi Fonda biće veći od 5% bruto domaćeg proizvoda, procenat blizak zemljama u regionu.

Uprkos stvaranju održivog finansiranja, finansiranje zdravlja u 2021. godini vršiće se jednostavnijom metodologijom zasnovanom na 1/12 budžeta. Budžet će se dodeljivati u kvartalnim vremenskim rokovima, odnosno na početku svakog tromesečja. Tokom 2021. godine vršiće se procedure ugovaranja, uključujući troškove usluga i zakonodavstvo o ugovaranju.

Nakon 2021. godine Fond će unaprediti metodologiju plaćanja koja omogućava razvoj zdravstvenog sistema i podršku merama za povećanje nege usmerene na pacijenta i upotrebu metoda lečenja koje su za pacijenta ekonomičnije. Najnaprednija metodologija je određivanje cena zasnovano na optimalnoj ceni zdravstvenih usluga. Određivanje cena, zauzvrat, daje podsticaj da se pacijentima pruže prave kvalitetne usluge, s obzirom na razumno korišćenje sredstava zdravstvenog osiguranja.

1.2. Zakonodavstvo

Zakon br. 04/L-249 zdravstvenog osiguranja, koju je Skupština Kosova usvojila 10. aprila 2014. godine, obezbedio je pravnu osnovu za zdravstveno osiguranje u Republici Kosovo.

² Zahtev prema Nacrtu zakona o zdravstvenom osiguranju, koji je pripremila radna grupa i očekuje se da će biti upućen Vladi na dalji postupak u Skupštini Kosova.

Posle toga, 8. decembra 2016. godine, Vlada Kosova donela je Statut Fonda zdravstvenog osiguranja koji je definisao organizaciju, prava, dužnosti, odgovornosti i način obavljanja delatnosti, u skladu sa ovim zakonom.

U potpunosti u skladu sa ova dva osnovna akta, Fond je tokom 2019. godine nastavio sa drugim aktivnostima na ispunjavanju zakonodavnih zahteva. S tim u vezi, Fond je nastavio aktivnosti na ispunjavanju Plana rada, iako je sa ograničenim resursima uspeo da zadovolji u zadovoljavajućem stepenu obaveze proistekle iz Plana rada.

Ove aktivnosti, koje uglavnom sprovodi Pravni odsek, obuhvataju širok spektar obaveza u rasponu od svakodnevnog tehničkog rada za obezbeđivanje zakonitosti u radu Fonda, do davanja pravnih mišljenja ili stručnog doprinosa za izradu podzakonskih akata ili nacрта. zakon o zdravstvenom osiguranju.

Nadalje, Pravni odsek je nastavio da organizaciono i profesionalno pomaže Odboru Fonda i pomagao je Državnom zagovaranju Ministarstva pravde u slučajevima kada je Fond vodio sporne sporove. Kao što je gore pomenuto, Fond je tokom čitave godine bio fokusiran na realizaciju godišnjeg plana rada 2019., odnosno na izradi normativnih akata i na aktivnostima proizašlim iz ovog plana.

U toku 2019. godine, upravni odbor je odobrio sledeće akte:

- Etički kodeks fonda;
- Pravilnik o radu i disciplinske odgovornosti na radnom mestu;
- Interna pravila za procenu učinka osoblja; i
- Pravilnik o postupku rada Upravnog odbora Fonda.

Tokom 2019. godine potpisano je sedam (7) memoranduma o razumevanju za razmenu podataka koji doprinose popunjavanju baze podataka za Informacioni sistem Fonda, kao što su:

- Sa Poreskom upravom Kosova potpisan je standardni ugovor i postupak delovanja radi automatske razmene podataka osoba koje plaćaju premije;
- Sa Ministarstvom zdravlja potpisani su standardni operativni sporazumi i procedure radi razmene podataka iz registra institucija i medicinskog osoblja, ali podaci još uvek nisu potpuni. Očekuje se da će Ministarstvo zdravlja ispuniti ove podatke i potvrditi njihovu tačnost;

- Sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja potpisan je standardni ugovor i operativni postupak radi automatske razmene podataka o socijalnim šemama;
- Sa Agencijom za civilnu registraciju potpisan je standardni sporazum i postupak delovanja za automatsku razmenu podataka građana Kosova;
- Sa farmaceutskom komorom Kosova potpisan je standardni ugovor i postupak delovanja radi razmene podataka licenciranih farmaceuta;
- Sa Agencijom za medicinske proizvode i opremu potpisani su standardni operativni ugovori i procedure za automatsku razmenu podataka o licenciranim apotekama i odobrenim lekovima, ali je u toku i jedinstvena kodifikacija lekova; i
- Sa Centralnom bankom Kosova potpisan je sporazum o međusobnoj povezanosti sistema plaćanja i naplate prihoda i premije. Očekuje se da će se puna interkonekcija dogoditi tokom prve polovine 2020. godine.

Pored gore navedenih akata, Fond je u procesu dovršavanja velikog broja drugih aktivnosti. Zakon o zdravstvenom osiguranju je dovršila radna grupa i poslala je kabinetu ministra na dalji postupak. Pored primarnog zakonodavstva, Fond je pomagao radnim grupama za izmenu i dopunu sekundarnog zakonodavstva, uključujući:

- Dovršavanje AU za utvrđivanje cena lekova i medicinskih sredstava;
- Izrada AU za utvrđivanje kriterijuma za oslobađanje od plaćanja premije, doplata i drugih plaćanja za zdravstvene usluge;
- Sastavljanje i dostavljanje liste osnovnih usluga sa testnim cenama, kao i finalizacija obrazaca za izveštavanje iz svih zdravstvenih ustanova u Fondu;
- Finalizacija Nacrta administrativnog uputstva za lečenje van javnih zdravstvenih ustanova (u toku donošenja dodatnih postupaka u Vladi); i
- Rad u procesu izmene Uredbe o organizaciji i sistematizaciji poslova u Fondu zdravstvenog osiguranja; i
- Izdavanje odluka o osnivanju različitih komisija za razvoj aktivnosti Fonda.

1.3. Komunikacija i izveštavanje

U martu 2017. godine Ministarstvo zdravlja izradilo plan komunikacije za zdravstveno osiguranje 2017-2021. Primarni cilj ovog plana je podržati proces reforme zdravstvenog finansiranja, čiji je suštinski deo implementacija sistema zdravstvenog osiguranja, putem integrisane, strukturirane i blagovremene komunikacije koja u suštini sadrži informacije i svest javnosti o značaju i vrednosti obaveznog zdravstvenog osiguranja.

S tim u vezi, Komunikacioni plan je važan instrument Fonda zdravstvenog osiguranja i relevantnih institucija u cilju jačanja mehanizma za promociju zdravstvenog osiguranja i posljedično pružanja široke podrške u zdravstvenoj reformi. Kroz ovaj plan se planira stvaranje kulture komunikacije sa građanima kao doprinosiocima, ali i kao korisnicima kvalitetnih usluga.

Nakon toga, na kraju 2019. Fond zdravstvenog osiguranja kao nezavisni institucionalni entitet u svoje osoblje integrisao je Sektor za informacije i saradnju, nakon čega sledi sastavljanje zadataka i odgovornosti Sektora za informisanje i saradnju, i regrutovanje dva relevantna zvaničnika. Pored toga, u okviru Kosovskog zdravstvenog projekta angažovan je konsultant za komunikacije i informisanje, koji će se pobrinuti za potpuno funkcionisanje Odeljenja i povećati kapacitet relevantnih zvaničnika u osmišljavanju, organizovanju i upravljanju informacionim aktivnostima, i svest javnosti.

Nakon ovih događaja, Fond zdravstvenog osiguranja je u planu rada za 2020. izradio konkretan cilj za razvoj komunikacije sa medijima i široj javnošću kako bi se u potpunosti informirali osigurani i promovirali vrednosti Fonda. U okviru ovog cilja, između ostalog, predviđen je niz specifičnih aktivnosti, kao što su: analitičko istraživanje informacionih potreba, priprema potrebnih materijala informativnog karaktera (brošure, seminari, spotovi i objave na veb lokaciji itd.); kao i organizovanje široke i strukturirane kampanje informisanja i informisanja javnosti.

Da bi se efikasno organizovali i upravljali, rukovodioci Fonda u organizacionom radu i administrativnoj praksi su instalirali organizacione prakse koje omogućavaju efikasno planiranje, koordinaciju i nadzor. Što se tiče internih komunikacija, Fond je izgradio efikasnu komunikaciju sa zaposlenima, pružajući mogućnost svakom zaposlenom da se otvoreno izrazi kako na hijerarhijskom nivou, tako i unutar odeljenja o pitanjima koja se odnose na prirodu njihovog rada.

Direktor Fonda održava redovne sastanke sa rukovodiocima odeljenja na kojima razgovara i izveštava o izvršenim operativnim aktivnostima kao i o aktivnostima planiranim za naredni period. Nakon toga, šefovi odeljenja održavaju sastanke sa svojim osobljem koji su informisani o ključnim pitanjima koja se odnose na instituciju.

Odgovornost kao proces je prihvatanje odgovornosti, držanje odgovornih za svoje postupke i objavljivanje rezultata na transparentan način. S obzirom na to, povećan je kvalitet periodičnih izveštaja koji služe za efikasnije donošenje odluka i efikasnije upravljanje aktivnostima Fonda.

1.4. Revizija

Fond je prošao procese spoljne i interne revizije.

1.4.1. Spoljna revizija

Spoljnu reviziju vrši Državna kancelarija za reviziju. Tokom 2018. godine Fond je bio u sastavu Ministarstva zdravlja, pa je u njemu sprovedena spoljna revizija. Preporuke date Fondu kontinuirano se prate do njihove pune primene.

Dok su finansijska revizija za 2019. godinu i revizija učinka za „Program lečenja izvan javnih zdravstvenih ustanova“ (revizija na zahtev ministra zdravlja i menadžmenta fondova) u procesu revizije. Očekuje se da će finansijski izveštaj biti gotov do 30. juna 2020. godine.

1.4.2. Interna revizija

Jedinica za unutrašnju reviziju (MUP) osnovana je početkom oktobra 2018. godine, sa zapošljavanjem vođe ove jedinice. Tokom ovog perioda, pripremljeni su Statut jedinice, Etički kodeks, Strateški planovi, kao i godišnji planovi revizije u skladu sa zakonskim zahtevima (Zakon o javnoj finansijskoj kontroli).

Takođe, formiran je Odbor za reviziju, koji je u toku 2019. godine održao tri (3) sastanka na kojima su dokumenti odobreni, kao što su: statut odbora za unutrašnju reviziju, strateški plan, plan rada. Pored odobravanja dokumenata, revizorski izveštaji i aktivnosti u vezi sa sprovođenjem preporuka date u tim izveštajima su takođe razmotreni.

Godišnji planovi su sveobuhvatni i odražavaju moguće finansijske i operativne rizike u okviru Fonda i pružaju dovoljnu osnovu da se obezbedi efikasnost unutrašnjih kontrola.

Godišnji plan za 2019. godinu uključuje oblasti revizije koje su izložene mnogim rizicima kao što su:

- Medicinski tretmani van javnih zdravstvenih ustanova;
- Financije i opšte usluge;
- Osoblje; i
- Farmaceutske usluge.

Sve planirane revizije izvršene su u roku od 2019. godine i preduzete su dovoljne mere za sprovođenje preporuka. Do sada je rukovodstvo Fonda sprovodilo preporuke u skladu sa rokovima.

Godišnji plan za 2020. godinu takođe uključuje područja koja su izložena mnogim rizicima kao što su:

- Medicinski tretmani van javnih zdravstvenih ustanova;
- Izjednačavanja sa institucijama izvan javnih zdravstvenih ustanova;
- Financije i opšte usluge; i
- Nabavka.

2. Izveštaj o izvršenju budžeta

2.1. Ljudski resursi

Ljudski resursi su stvorili novi pristup upravljanju ljudskim resursima. Njihov glavni fokus je na profesionalnom razvoju ljudskih kapaciteta gde stalnim profesionalnim razvojem zaposlenih želimo da ojačamo kompetentnost osoblja u njihovom profesionalnom radu.

Za 2019. godinu pripremili su plan obuke koji je predvidio osnovne obuke (za novo osoblje), kao i profesionalne obuke.

Nadalje, prema konačnom budžetu, planirano je da se broj zaposlenih sa 36 na kraju 2018. poveća na 98 zaposlenih. Međutim, to je bilo onemogućeno Uredbom br. 04.2017 za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova, prema kojoj bi broj zaposlenih trebao biti 50 zaposlenih.

Tokom 2019. godine je zaposleno osam (8) zaposlenih koji su dostigli 44 zaposlena, i to:

- U okviru kancelarije direktora Fonda - 4 zaposlena;
- Odeljenje zdravstvene usluge - 10 zaposlenih;
- Odeljenje farmaceutskih usluga - 6 zaposlenih;
- Odeljenje za finansije i opšte usluge - 15 zaposlenih;
- Sektor za upravljanje informacionim sistemima - 1 zaposleni;
- Sektor za ljudske resurse - 3 zaposlena;
- Pravni odjel - 3 zaposlena;
- Sektor za nabavke - 1 zaposleni; i
- Jedinica za unutrašnju reviziju - 1 zaposleni.

Pored njih, kroz Kosovski zdravstveni projekat (KESP), nastavljeno je da radi pet (5) konsultanata koji pokrivaju oblast finansija, zakonodavstva i IT.

Tokom 2019. godine održane su osnovne i profesionalne obuke za svo osoblje Fonda kako bi se osigurao njihov kontinuirani profesionalni razvoj. Takođe, elektronski sistem za upravljanje kadrovskim dosijeima je potpuno završen.

Nadalje, izrađen je godišnji plan obuke za 2020. godinu na osnovu kojeg se planiraju osnovne i napredne obuke. Svrha ovih obuka je da osoblje Fonda održi znanje o radnim procesima, kao i da unapredi profesionalno znanje (kompetencije) kroz učešće u stručnim treninzima, radionicama, itd.

2.2. Upravljanje budžetom

2.2.1. Početni i konačni budžet Fonda

Na osnovu zakona br. 06 L-133 o budžetskom izdvajanju za Budžet Republike Kosovo za 2019. godinu, Fondu je dodeljeno 8,697,583 evra.

Tabela br.1 Početni budžet Fonda za 2019. godinu

Rashodi/Departmani	Uprava	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	Ukupni budžet za 2019. godinu
Plate e dnevnice	641,286		641,286
Robe i usluge	1,060,137		1,060,137
Komunalije	66,160		66,160
Subvencije i transferi		6,000,000	6,000,000
Kapitalni izdaci	930,000		930,000
Ukupno	2,697,583	6,000,000	8,697,583

Iz gornje tabele vidimo da je od ukupno inicijalnog budžeta za 2019. godinu u iznosu od 8.697.583 evra, vrednosti 6.000.000 evra, ili 69% ukupnog budžeta, dodeljeno za subvencije i transfere (program - medicinski tretmani van javnih zdravstvenih ustanova), dok je ostatak za administrativne usluge Fonda.

Početni budžet dodeljen za 2019. godinu za lečenje van zdravstvenih ustanova u iznosu od 6 miliona evra nije pokrio ni preostale obaveze na kraju 2018. za ovaj program, koje su bile 7.170.229 evra.

Ovo je i dalje izazov za Fond jer svake kalendarske godine za 1.500 pacijenata aplicira za program lečenja van zdravstvenih ustanova i prosečni godišnji izdaci su oko 12 miliona evra. Stoga se preostale obaveze iz godine u godinu povećavaju.

Međutim, sledeći vladine odluke: br. 01/113 od 05.11.2019., Kao i br.01/115 od 17.12.2019., Fond je imao uštedu u budžetu u ukupnom iznosu od 1.856.326 € (zarada i zarade u iznosu

od 283.326 €, roba i usluge u iznosu od 700 000 €, komunalije u iznosu od 30 000 €, kao i kapitalni izdaci u iznosu od 840 000 EUR).

Dok je istim odlukama Fond koristio 2.700.000 € u kategoriji subvencija i transfera, odnosno u programu Medicinsko lečenje van javnih zdravstvenih ustanova.

Nakon promene budžeta odlukama Vlade, budžet Fonda je povećan za 846,674 €. Konačni budžet nakon promena predstavljen je u sledećoj tabeli.

Tabela br.2. Konačni budžet Fonda za 2019. godinu

Rashodi / Departmani	Uprava	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	Ukupan budžet za 2019. godinu
Plate e dnevnice	357,960		357,960
Robe i usluge	360,137		360,137
Komunalije	36,160		36,160
Subvencije i transferi		8,700,000	8,700,000
Kapitalni izdaci	90,000		90,000
Ukupno	844,257	8,700,000	9,544,257

2.2.2. Rashodi u odnosu na konačni budžet

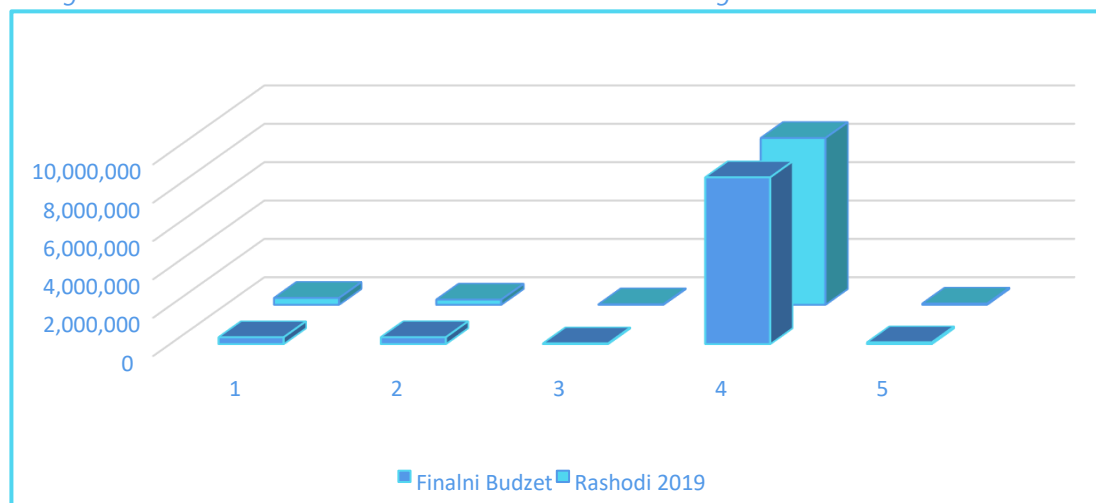
Tabela br.3. Rashodi u odnosu na konačni budžet za 2019. godinu

Imenovanje	Početni budžet	Konačni budžet	Troškovi 2019	Realizacija budžeta u%
Plate e dnevnice	641,286	357,960	357,960	100%
Robe i usluge	1,060,137	360,137	269,304	75%
Komunalije	66,160	36,160	22,217	61%
Subvencije i transferi	6,000,000	8,700,000	8,699,979	100%
Kapitalni izdaci	930,000	90,000	61,804	69%
Ukupno	8,697,583	9,544,257	9,411,265	99%

- **Plata i zarada** - Sredstva dodeljena iz početnog budžeta bila su 641,286 evra, ali u konačnom budžetu je ta kategorija povećana na 357,960 evra. Na kraju godine, realizovani budžet je bio 357,960 €, ili izražen u procentu po stopi od 100%;

- **Robe i usluge** - Sa inicijalnim budžetom, budžet je odobren za ovu kategoriju 1,060,137 €, ali odlukama je taj budžet smanjen za 700 000 EUR, smanjujući vrednost konačnog budžeta na 360,137 €. Konačni potrošeni budžet je bio 269,304 €, ili izražen u procentu na 75% završnog budžeta;
- **Opštinski troškovi** - Uz inicijalni budžet, odobreni budžet za ovu kategoriju je bio 66,160 €, ali konačni budžet je smanjen na 36,160 €. Budžet realizovan na kraju godine za ovu ekonomsku kategoriju je 22.217, ili izražen u procentu od 61%;
- **Subvencije i transferi** - Sa inicijalnim budžetom, odobreni budžet za ovu kategoriju je bio 6,000,000 €, ali konačni budžet je povećan za 2,700,000 €, povećavajući vrednost konačnog budžeta na 8,700,000 €. Konačni potrošeni budžet bio je 8,699,979 €, ili izraženo kao 100%; i
- **Kapitalni rashodi** - Početni budžet za ovu kategoriju je odobren u iznosu od 930 000 €, ali sa konačnim budžetom ova kategorija je smanjena za 840 000 EUR, pala je na 90 000 €. Budžet u ovoj kategoriji je potrošen u iznosu od 61.804 €, ili izraženo kao 69%.

Figura Br.1. Rashodi u odnosu na konačni budžet za 2019. godinu

2.2.3. Rashodi za 2019. godinu u poređenju sa rashodima za 2018. godinu

Tabela br.4. Rashodi za 2019. godinu u poređenju sa rashodima za 2018. godinu

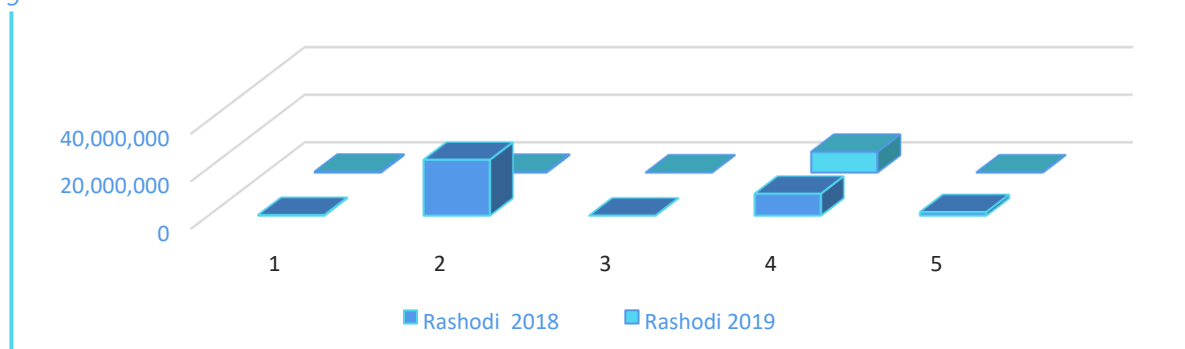
Imenovanje	Troškovi 2018	Troškovi 2019	Razlika vrednosti	Razlika u %
Plate e dnevnice	216,242	357,960	141,718	40%

Robe i usluge	23,468,610	269,304	-23,199,306	-8,615%
Komunalije	6,959	22,217	15,258	69%
Subvencije i transferi	9,192,553	8,699,979	-492,574	-6%
Kapitalni izdaci	1,475,155	61,804	-1,413,351	-2,287%
Ukupno	34,359,519	9,411,264	-24,948,255	-265%

Iz gornje tabele se primećuje da su rashodi za 2019. godinu smanjeni za 265% u poređenju sa 2018. godinom, mada je smanjenje posledica prenosa budžeta za lekove u bolničku, kliničku i univerzitetsku službu Kosova. U nastavku ćemo predstaviti detalje troškova prema kategorijama:

- **Plate i plate** - u ovoj kategoriji troškovi u 2019. u odnosu na 2018. godinu porasli su za 40%. Povećanje potrošnje rezultat je rasta osoblja;
- **Robe i usluge** - u ovoj kategoriji rashodi u 2019. godini su značajno smanjeni, kao rezultat prenosa budžeta za lekove na Bolničku, kliničku i univerzitetsku službu Kosova;
- **Opštinski rashodi** - u ovoj kategoriji opštinski rashodi su porasli za 69%. U 2018. godini, odnosno do maja 2018. godine, osoblje Fonda bilo je smešteno u zgradi Ministarstva zdravlja, tako da su troškovi komunalnih usluga bili niži;
- **Subvencije i transferi** - u ovoj kategoriji dolazi do smanjenja potrošnje za 6% zbog nedostatka budžeta u ovoj kategoriji; i
- **Kapitalni rashodi** - u ovoj kategoriji dolazi do smanjenja potrošnje za 2.287%. Visoki rashodi u 2018. godini u ovoj kategoriji bili su povezani sa izgradnjom bolnice uroševca koja je predviđena budžetom i utrošena po budžetskom kodu Fonda.

Slika Br.2. Rashodi u odnosu na konačni budžet za 2019. godinu

2.2.4. Nabavke

Fond je podeljen kao budžetska organizacija sa Zakonom o budžetu za 2019. Budući da je bilo odlaganja do odobrenja budžeta, u početku je Fond poslovao u okviru budžeta Ministarstva zdravlja, na osnovu 1/12 budžeta prethodne godine. Nakon dodele Fonda kao budžetske organizacije, nabavku je sprovedlo Ministarstvo za državnu upravu. U nastavku smo otkrili aktivnosti nabavke sprovedene za 2019. godinu.

Tabela br.5. Nabavke tokom 2019. godine

Br.	Aktivnosti nabavke 2019	Procenjena vrednost ugovora	Vrednost ugovora
1	Auto osiguranje	999	989
2	Objavljivanje u dnevnoj štampi	999	975
3	Prevodilačke usluge	5,000	4,898
4	Pranje automobila	900	296
5	Projektni radovi na objektu	50,000	38,400
6	Cvetne zalihe i slike	999	958
7	Auto osiguranje	2,550	919
8	Higijensko održavanje objekta	16,500	12,720
9	Nabavka IT opreme	400,000	398,646
10	Dizajn projekta za objekt (Prilog)	2,804	2,377
11	Rezač papira	900	880
Ukupno		481,651	462,058

Krajem 2019. godine Fond je podnio preliminarni plan nabavki Sektoru za nabavke u Ministarstvu javne uprave na osnovu najnovijeg kružnog budžeta za 2020. godinu, dok smo uz odobrenje budžeta podnijeli konačni plan nabavke za 2020. godinu.

2.3. Upravljanje vlasništvom

Krajem 2018. godine osnovana je komisija za popis imovine koja je nakon postupka identifikacije / fizičkog brojanja imovine sastavila izvještaj koji je upoređen sa izvještajima o imovini radi identifikacije i otklanjanja razlika.

Nakon toga, nakon usvajanja zakona o budžetu u kojem je Fond izdvojen kao posebna budžetska organizacija, Ministarstvo zdravstva Fonda zdravstvenog osiguranja osnovalo je komisiju za prenos imovine, proces koji je završen u prvom kvartalu 2019. godine.

Tabela Br.6. Vrednost imovina na dan 31. decembra 2019

Opis	Vrednost imovina 31. 12. 2018	Vrednost imovina 31. 12. 2019	Razlika / povećanje vrednosti imovine
Oprema i inventar	89,847	241,821	151,974
Amortizacija za 2019. godinu	0	6,778	6,778
Neto sredstva nakon amortizacije	89,847	235,043	158,752

Imovina kupljena u 2018. godini u iznosu od 89,847 € prenesena je u Fond u prvom kvartalu 2019. godine, dok se tokom 2019. godine imovina Fonda povećala za 151,974 € (bruto vrednost pre amortizacije). Slede kupovine imovine po kvartalnim periodima, kao što su:

- U okviru TM2/2019, Fond je povećao svoju imovinu za 60.320 evra. Od toga, 29.800 evra za kupovinu vozila iz državne donacije, dok je 30.520 evra³ iz kredita (uplate je izvršilo Ministarstvo zdravlja, dok je imovina prebačena na Fond);
- U okviru TM3/2019, tri (3) vozila ukupne vrednosti 60.350 € su kupljena iz projekta zaduživanja; i
- U TM4 / 2019, idejni plan izgradnje objekta Fonda sačinjen je u iznosu od 31,304 €.

Na kraju 2019. godine izvršena je amortizacija imovine u iznosu od 6,778 €, a neto vrednost imovine nakon amortizacije je 235,043 €.

³ PC Laptop, druge elektronske opreme.

2.4. Upravljanje obavezama

Fond je uspostavio dobar sistem plaćanja u potpunosti u skladu sa pravilima trezora Kosova, u rasponu od sklapanja ugovora do njihovog izvršenja. Svaka primljena faktura prvo se evidentira, a zatim plaća prema važećim propisima. Za sve neplaćene račune vodi se posebna evidencija koja se redovno prijavljuje Trezoru (Ministarstvo finansija).

Uprkos ovom redovnom procesu plaćanja, u nedostatku budžeta, značajan iznos obaveza ostao je neplaćen. Oni se uglavnom odnose na kategoriju subvencija i transfera, naime na program lečenja izvan javnih zdravstvenih ustanova.

Na dan 31. decembra 2019. ove obaveze su iznosile 11,075,724 € ili su porasle za 3,572,292 € u odnosu na kraj 2018. godine, gde je vrednost obaveza iznosila 7,503,432 €.

Tabela Br.7. Obaveze na dan 31. decembra 2019

Ekonomska kategorija	Obaveze na dan 31. decembra 2018	Obaveze na dan 31. decembra 2019	Razlika / povećanje obaveza
Roba i usluga	56,854	984	(55,870)
Komunalije	4,355	-	(4,355)
Subvencije i transferi	7,170,229	11,074,740	3,904,511
Kapitalne investicije	271,994	-	(271,994)
Ukupno	7,503,432	11,075,724	3,572,292

Pored obaveza koje se prijavljuju Trezoru (Ministarstvo finansija), Fond ima i neke potencijalne obaveze.

Krajem 2019. preispitane su potencijalne obaveze, odnosno potencijalne obaveze za lekove prebačene su na Univerzitetsku kliničku bolničku službu Kosova, jer je u 2019. godini budžet za lekove prebačen na ovu ustanovu.

Potencijalne obaveze nakon pregleda predstavljene su u sledećoj tabeli.

Tabela Br.8. Detryimet kontingjente më 31 dhjetor 2019

tužitelj	Opis	Vrednost
R-B	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	10,000
B-S	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	2,500
R-I	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	3,878
H-R	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	11,000
A-Q	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	4,800
A-L	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	8000
R-B	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	900
E-H	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	6,000
Sh-T	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	4,000
Xh-H	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	3,000
I-I	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	8,000
B-A	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	8,500
D-M	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	2,615
D-M	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	8,400
S-B	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	1,400
A-O	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	13,560
H-O	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	9,492
P-D	Lečenje izvan zdravstvenih ustanova	9,500
Ukupno		115,546

Međutim, podnošenje tužbi je u stalnom padu. U 2018. godini imali smo 20 tužbi iz kojih proizilazi visok iznos potencijalnih obaveza, dok je u 2019. pao na samo šest (6) tužbi.

Smanjenje tužbi upućenih Fondu odražava pojačanu kontrolu u upravljanju troškovima, odnosno programu lečenja izvan javnih zdravstvenih ustanova.

3. Program lečenja izvan ZJU-a

3.1. Medicinski tretmani van ZJU-a

Program za lečenje van zdravstvenih ustanova (LVZJU) je program osnovan za pružanje zdravstvenih usluga u uslovima kada javne zdravstvene ustanove ne mogu pružati takve usluge. Ove usluge se pružaju u privatnim zdravstvenim ustanovama kod kuće ili u inostranstvu. Funkcionisanje ovog programa regulisano je administrativnim uputstvom koje predviđa procedure za korišćenje ovog programa, kao i tela za administraciju programa.

Tokom 2019. godine se prijavilo 1.436⁴ pacijenata za program LVZJU (TMJISHP), dok broj odobrenja dostiže 1.312.

Ako se posmatraju ukupno, smatra se da su aplikacije u vezi sa odobrenjima ostavile 124 neodobrena slučaja, bilo zbog administrativnih postupaka bilo zbog zahteva za kompletiranje dokumentacije.

Ako uporedimo prijave i odobrenja za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu, primećujemo približno isti trend prijava i odobrenja za ovaj program.

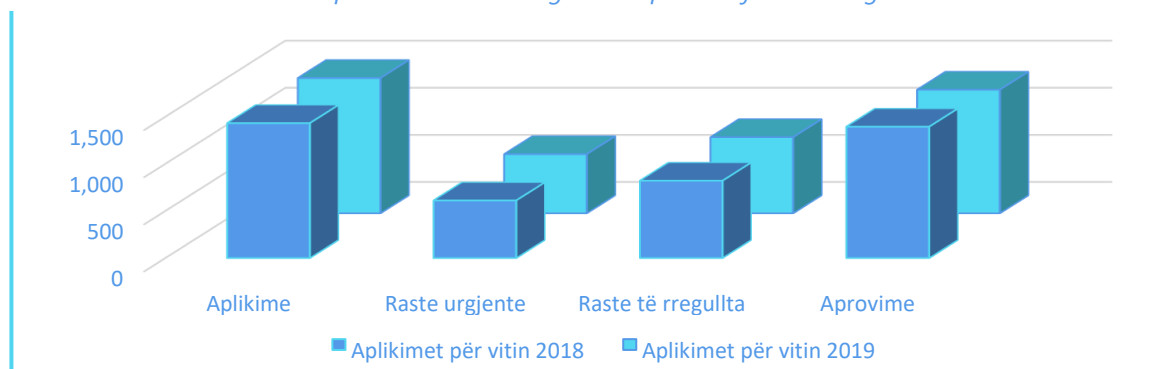
Tabela br.9. Uslovi i odobreni predmeti za 2019. godinu i poređenja u 2018. godini

Br.	Opis	Prijave za godinu 2018	Prijave za godinu 2019	Razlika
1	Prijave	1,432	1,436	4
2	Hitni slučajevi	611	628	17
3	Redovni slučajevi	821	808	-13
4	Odobrenja	1,394	1,312	-82

Vredno je napomenuti da je 2019. prvi put ispunjen broj slučajeva (100) besplatnog medicinskog tretmana prema sporazumu s Turskom. Iako jedan broj pacijenata (oko 13) iz različitih razloga nije uspeo da ode na zdravstveno lečenje. Fond je zatražio da bude zamenjen novim pacijentima, ali Turska to nije prihvatila.

⁴ Prijave za 2019. godinu uključuju i slučajeve koji su poslani na besplatno medicinsko lečenje na osnovu sporazuma sa Turskom.

Slika Br.3. Uslovi i odobreni predmeti za 2019. godinu i poređenja u 2018. godini

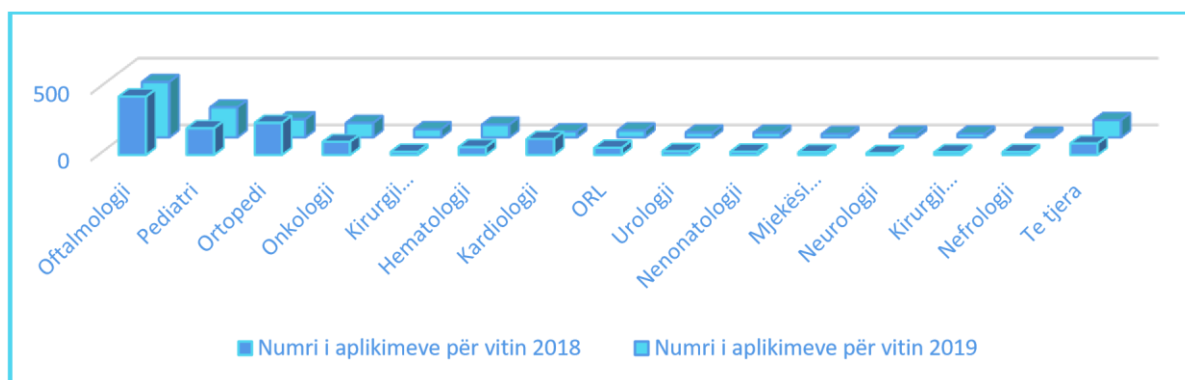

Međutim, ako pogledamo preporuke po klinikama za program LVJZU, onda postoje značajne promene. Broj preporuka značajno je smanjen na Ortopediji, Kardiologiji i Oftalmologiji, ali je povećan u nekoliko drugih klinika. Sledeća tabela prikazuje preporuke po klinikama za 2019. i 2018. godinu, kao i razlike među njima.

Tabela Br.10. Numri i aplikimeve për trajtime mjekësore të referuara sipas klinikave për vitin 2019

Br.	Klinika	Broj prijave za 2018. godinu	Broj prijave za 2019. godinu	Razlika
1	Oftalmologija	437	414	(23)
2	Pedijatrije	200	224	24
3	Ortopedija	240	135	(105)
4	Onkologija	97	108	11
5	Torakalna hirurgija	22	61	39
6	Hematologija	58	95	37
7	Kardiologija	120	45	(75)
8	ORL	52	52	-
10	Urologija	27	37	10
11	Nenonatologjija	23	36	13
12	Nuklearna medicina	19	25	6
13	neurologija	13	27	14
14	Vaskularna hirurgija	19	28	9
15	Nefrologija	20	21	1
17	Ostale	85	128	43
Ukupno		1,432	1,436	4

Slika Br.4. Prijave upućene od strane klinika za 2019. u odnosu na 2018. godinu

3.2. Plaćanja za lečenje van JZU-a

Uplate za program LVJZU za 2019. godinu su iznosile 8.699.979 eura ili preko 92% ukupnih rashoda Fonda. Sledeća tabela prikazuje plaćanja prema mestima gde su izvršena.

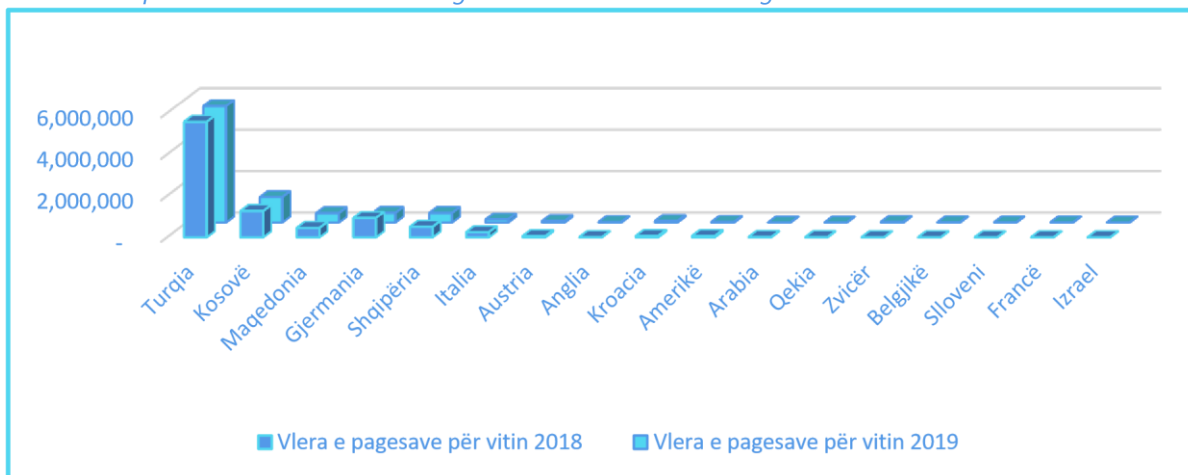
Tabela br.11 Uplate za TMJISHP za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu

Br.	Zemlja	Vrednost plaćanja za 2018. godinu	Vrednost plaćanja za 2019. godinu	Razlika
1	Turska	5,573,723	5,628,520	54,797
2	Kosova	1,272,259	1,232,385	(39,874)
3	Makedonija	451,127	464,644	13,517
4	Nemačka	934,411	475,906	(458,505)
5	Albanija	500,511	471,231	(29,280)
6	Italija	243,972	152,026	(91,946)
7	austria	60,153	74,813	14,660
8	Engleska	6,102	28,132	22,030
9	Hrvatska	66,757	78,562	11,805
10	Amerika	64,673	30,000	(34,673)
11	Saudi	13,000	-	(13,000)
12	Češka	5,865	-	(5,865)
13	Švajcarska	-	28,527	28,527
14	Belgija	-	14,015	14,015
15	Slovenija	-	9,560	9,560
16	Francuska	-	7,313	7,313
17	Izrael	-	4,345	4,345
Ukupno		9,192,553	8,699,979	(492,574)

Većina plaćanja izvršena je za pokrivanje svih obaveza u 2018. godini, kao i nekih slučajeva 2019. godine koji su bili hitni, drugih slučajeva pogoršanja zdravlja pacijenata, kao i hitnih slučajeva upućenih u zemlje Evropske Unije, koji odbijaju da sprovedu lečenje pacijenta bez izvršenja isplate, uprkos predstavljanju obaveštenja koju je izdao Fond.

Slede uplate za lečenje za 2019. godinu u grafičkom obliku.

Slika Br.5. Uplate za TMJISHP za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu

(Imena zemalja e data u prethodnoj tabeli) Vrednost isplata za 2018 i 2019 godinu.

3.3. Proces izjednačavanja sa privatnim bolnicama

Odlukom od 23. februara 2019. godine direktor Fonda je osnovao Komisiju za finansijske jednačine između Fonda i privatnih zdravstvenih ustanova unutar i izvan zemlje. Prema odluci, komisija ima obavezu da uzme u obzir, kontroliše i proveriti svu dokumentaciju koja se odnosi na svaki pojedinačni zahtev za program ZVJZU, bez obzira na mesto ili vreme realizacije zahteva. Primljena dokumentacija će biti verifikovana na osnovu podataka i informacija koje komisija ima na raspolaganju i/ili će ih JZU prihvatiti unutar i izvan zemlje.

Prema Br. 03/L-222 o poreskoj administraciji i postupcima, član 13, Uspostavljanje i vođenje registara, tačka 2. Bez obzira na zahteve za vođenje evidencije predviđene u zakonodavstvu i drugim poreskim administrativnim uputstvima: 2.1. lice koje je dužno da kreira registre prema ovom zakonu vodiće te evidencije najmanje šest (6) godina nakon završetka poreskog perioda kada je takva relevantna poreska obaveza nastala.

Na osnovu ovog zahteva, komisija osnovana za izjednačavanje odredila je period 2013 - 2018, odnosno šest (6) godina, u kome će izvršiti izjednačavanje sa bolnicama i identifikovati slobodna sredstva (slučajeve u kojima je izvršena isplata). međutim, zdravstvene usluge nisu završene ili drugi slučajevi kada su pružene usluge niže u odnosu na plaćanja.

Komisija za ravnopravnost je u početku pripremila metodologiju rada, uključujući ceo proces od pripreme karata do potpisivanja izveštaja i arhiviranja celokupne dokumentacije. Zatim je nastavio sa pripremom karata kod svake zdravstvene ustanove unutar i izvan zemlje, kao i sa procesom izjednačavanja.

Pošto je najveći obim transakcija bio sa privatnim zdravstvenim ustanovama unutar zemlje, komisija je odlučila da mu da prioritet. Kao deo njih preuzete su privatne zdravstvene ustanove koje imaju najveći broj transakcija.

Do kraja 2019, 13 institucija je izjednačeno sa 740 transakcija, a vrednost besplatnih sredstava proizašlih iz ovog procesa je 383,222 evra⁵. Dole su detalje za svaku od njih.

Tabela Br.12. Privatne zdravstvene ustanove sa kojima je Fond završio jednadžbe

Br.	Privatna zdravstvena ustanova	Broj usluga	Ukupna vrednost plaćanja	Vrednost jeftinih alata
1	Nemačka očna klinika sh.p.k.	288	1,104,286	158,630
2	Očni Laserski Centar - Kubati	341	875,478	197,518
3	Elab Kosova sh.p.k.	37	108,512	5,500
4	Prolab sh.p.k.	14	13,651	260
5	Akat Orthomedica	18	163,450	5,930
6	Tirana Lab	11	10,584	1,504
7	Otrila	4	13,225	2,795
8	Metropolis	1	840	-
9	Centar za Dijagnostiku Plus	2	765	-
10	CT Scanner	4	8,150	-
11	Italian Medical Center	4	62,409	-
12	Nemačka klinika DFK	1	4,500	-
13	Ortoprotech	15	62,003	11,085
Ukupno		740	2,427,853	383,222

⁵ Rukovodstvo Fonda odlučilo je da ta sredstva iskoristi za pacijente koji su na listi čekanja za plaćanje.

Pored 13 privatnih zdravstvenih ustanova predstavljenih u gornjoj tabeli, komisija za izjednačavanje je u procesu izjednačavanja za još 24 institucije sa kojima je Fond imao 3.451 transakciju.

Tabela Br.13. Privatne zdravstvene ustanove sa kojima se Fond nalazi u procesu izjednačavanja

Br.	Privatna zdravstvena ustanova	Broj usluga	Ukupna vrednost plaćanja
1	Orthomedica	7	45,890
2	Klinika Amerikane	1	4,700
3	Sinorg	54	835,150
4	Lindja	1	3,500
5	Spitali Amerikan	855	3,994,690
6	Kavaja	101	241,735
7	Royal	164	519,478
8	Rezonanca	181	170,165
9	Eyo Hospital	184	594,694
10	Internacional Medicine Hospital	937	5,667,881
11	Cardio Center Shpk	34	81,700
12	Klinika Gjermane E Syrit Tirane	25	166,100
13	Spitali Amerikan Tirane	236	1,794,384
14	Eye European	149	591,520
15	Acibadem Sistina	181	856,375
16	Zan Mitrev	10	89,590
17	Filip Vtori	61	362,899
18	Remedika	11	29,750
19	Medical Park	55	1,308,049
20	Istinye	2	60,000
21	Acibadem Sistina- Turqi	91	1,025,855
22	Spitali Amerikan - Turqi	36	1,071,549
23	Koc University	18	375,623
24	Liv Hospital	57	2,472,182
Ukupno		3,451	22,363,459

4. Priprema za ugovaranje zdravstvenih usluga

Tokom 2019. godine Fond je sproveo niz aktivnosti na pripremi za ugovaranje zdravstvenih usluga, kao što su:

- Preispitani su ugovori iz zemalja u regionu (Crna Gora i Hrvatska);
- Nacrti dokumenata za ugovaranje su pripremljeni i u vreme izrade potrebnog zakonskog okvira mogu se koristiti kao dokumenti za finalizaciju ugovora;
- Uspostavljanje liste osnovnih zdravstvenih usluga zajedno sa odgovarajućim finansijskim izveštajem za fiskalnu godinu;
- Izrada referentnih uslova za Tehnički komitet i pravila rada za Tehnički komitet;
- Osnivanje stručnih komisija u skladu sa klinikama Kliničkog i univerzitetskog centra Kosova, izrada referentnih uslova za Profesionalne komisije i regulisanje rada ovih stručnih komisija;
- Osnivanje Tehničkog odbora i početak rada stručnih komisija. Definicija Osnovne liste je u toku uprkos obavezama zbog organizacionih problema, nedostatka podzakonskih akata za definisanje kataloga, itd.;
- Obuka predsednika stručnih komisija o metodologiji rada prilikom identifikovanja usluga od strane ICD9;
- Koordinacija sastanaka sa predstavnicima privatnih zdravstvenih ustanova, sa projektima kao što su (Svetska banka, LukDev-Muller Healthcare Consulting Project, itd.);
- Redovno učešće i direktan doprinos u Komisiji za politiku troška troškova (podzakonski akti, strategije itd.) Uspostavljeni Odlukom Kancelarije Generalnog sekretara Ministarstva zdravlja;
- Redovno učešće i direktan doprinos u okviru Komisije za usvajanje ICD10 i ICD9 osnovane Odlukom Kancelarije generalnog sekretara Ministarstva zdravlja; i
- Redovno učešće i direktan doprinos u Savetu Kosova za smernice i kliničke protokole.

5. Farmaceutske usluge

U 2019. godini, odnosno nakon 25.02.2019., Nakon povlačenja lekova iz budžeta Fonda, Departmana farmaceutskih usluga putem Zakona o zdravstvenom osiguranju predstavilo je novi plan aktivnosti u pogledu pripreme i finalizacije liste lekova u inostranstvu - bolničko (po cenama), koje će platiti Fond. Tokom 2019. godine, ovaj odjel je u saradnji sa zdravstvenim ustanovama sproveo sljedeće aktivnosti:

- Snabdevanje bolničke, kliničke i univerzitetske službe Kosova proizvodima sa liste esencijalnih lekova do 25.02.2019. Kada je zvanično izvršeno prihvatanje / podnošenje ugovora;
- Aktivno učešće u Tehničkom odboru za reviziju liste esencijalnih lekova, gde je deo lekova odobrio ministar u septembru 2019. godine, dok se aktivnosti na reviziji drugih lista nastavljaju u skladu sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije;
- Aktivno učešće u Radnoj grupi za redizajn sistema upravljanja farmaceutskim zaliham (SMSF);
- Aktivno učešće u Radnoj grupi za izradu Administrativnog uputstva o utvrđivanju cena lekova;
- Aktivno učešće u Komisiji za utvrđivanje cena proizvoda registrovanih kod Kosovske agencije za lekove i opremu;
- Trening vezan za izradu smernica i kliničkih protokola;
- Učešće u izradi Konceptnog dokumenta za lekove i opremu od strane Kosovske agencije za lekove i opremu;
- Učešće u timu za podršku izrađivanju Uredbe o ugovornim odnosima sa ustanovama primarne zdravstvene zaštite;
- Učešće u timu za upravljanje ugovorima „Shema ambulantnih lekova“;
- Učešće u timu za podršku dizajniranju / implementaciji modula e-recepta; i
- Iskoristite obuku vezanu za metodologiju cena „Spoljne i interne referentne cene“ od strane ugovorne kompanije Conseil Sante.

Fond je u saradnji sa izvršnom firmom Informacionog sistema Fonda obučio 903 farmaceuta za upotrebu e-recepta (elektronski recept).

6. Informacioni sistemi

Odeljenje za upravljanje informacionom tehnologijom odgovorno je za kreiranje politika, procedura i planiranja za sisteme informacione tehnologije (IT), za nabavku IT i ugovore, za obezbeđivanje hardverske i softverske infrastrukture i za automatizaciju procesa za sve informacionih sistema u Fondu zdravstvenog osiguranja. Odeljenje je takođe odgovorno za finansijsko planiranje, ali i za pružanje sveobuhvatnih usluga koje poboljšavaju i unapređuju ekonomične procese informacione tehnologije. Odeljenje je takođe odgovorno za pružanje rešenja koja mogu funkcionisati samostalno pomažući operativnim jedinicama u pružanje funkcionalnosti koje su im potrebne. Dakle, Odeljenje za upravljanje informacionom tehnologijom odgovorno je za arhitekturu, hardver, softver, računarsku mrežu i politike i procedure za njihovo upravljanje i održavanje.

Tokom 2019. godine angažovana su tri stručnjaka koja su angažovana na Kosovu, a koja su pomogla Fondu u sprovođenju planiranih aktivnosti, ali i novih aktivnosti koje su se pojavile tokom godine.

Izveštaj prikazuje trenutni razvoj IT misije i aktivnosti koje je odeljenje sprovodilo za period januar - decembar 2019. godine.

Vizija Odeljenja za upravljanje informacionom tehnologijom - Sutrašnja tehnologija, koja će biti distribuirana danas.

Misija za upravljanje informacionom tehnologijom - pružanje pouzdane informacione tehnologije uz vodstvo i usluge u telekomunikacijama koje pružaju proverena i isplativa rešenja za sve unutrašnje zaposlenike, ali i za spoljne aktere.

Aktivnosti sprovedene tokom 2019. - IT odeljenje svake godine izrađuje plan rada za informacionu tehnologiju, uključujući plan za infrastrukturu i arhitekturu sistema. Plan rada koristi se za pomoć u planiranju budućih tehnoloških poduhvata i na strukturiran način predstavlja sve ciljeve i aktivnosti definisane za oblast IT.

U okviru informacionih sistema Fonda, ocenjene su ponude za razvoj i primenu informacionog sistema fonda (HIFIS) i e-propisivanje kroz kosovski zdravstveni projekat. Početkom maja je sa ekonomskim operaterom potpisan ugovor, koji je ugovor uspešno zaključen krajem godine.

Na osnovu ovog ugovora razvijeni su i implementirani e-recept i informacioni sistem osnovnog fonda koji sadrži nekoliko modula, e-recepte, modul za vezu sa drugim institucijama, modul za finansijsko i računovodstveno upravljanje, modul za izveštavanje, modul za dobrovoljna plaćanja premije. U sklopu ovog projekta podneseni su priručnici za

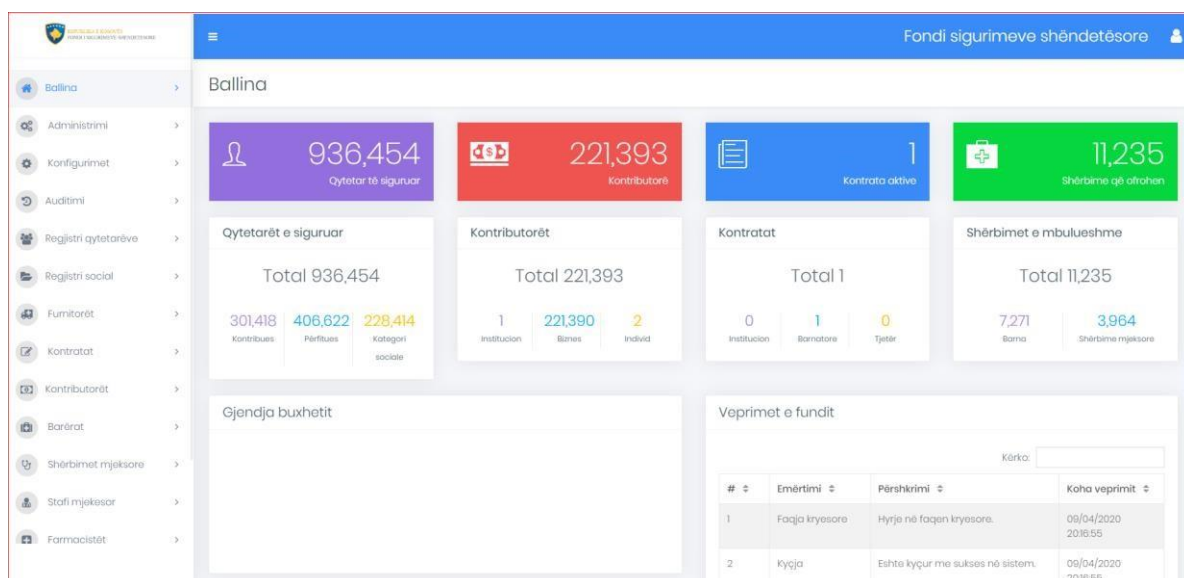
upotrebu i obučeno 903 farmaceuta i drugih korisnika. Za razvoj i implementaciju ovog sistema izvršen je veliki broj aktivnosti i povezivanja sa sistemima različitih institucija, radi razmene različitih podataka za popunjavanje baze podataka Informacionog sistema fonda.

Slika Br.6 Institucije sa kojima su zaključeni sporazumi o saradnji

Slika Br.7 Pogled iz informacionog sistema fonda

(Relevantne institucije sa kojima je potpisan sporazum za razmenu informacija)

U prostorijama data centra u Agenciji za informaciono društvo (ASHI) postavljeni su i konfigurirani serveri Fonda u kome je implementiran informacioni sistem Fonda (SIF/HIFIS). Na ovim serverima su stvorena tri okruženja, proizvodno okruženje, testiranje i razvojno okruženje.

Kroz interne resurse je razvijeno i implementirano nekoliko aplikacija ili analizirani podaci, poput:

- Veb aplikacija za izveštavanje zdravstvenih jedinica sa tri nivoa (primarni, sekundarni i tercijarni) o broju poseta, dijagnozama, procedurama i finansijskim troškovima (Izveštaj o radu, Izveštaj o aktivnom osoblju i Izveštaj o rashodima) u mesečnim periodima. Ovaj izveštaj ima za cilj da proceni troškove postupaka u opštem zdravstvenom sistemu koji će omogućiti da se izvode pripreme radnje, poput nastavka rada na izradi nacrtu cene Osnovne liste zdravstvenih usluga, izračunavanju stvarnih troškova svake usluge. Takođe je ključni instrument za procenu rada, u funkcionisanju aktivnosti Fonda, instrument koji prethodi mogućnosti stvaranja osnovnih elemenata za analizu rada zdravstvenih ustanova i stvaranje osnova za ugovaranje između Fonda i zdravstvenih ustanova;
- Veb aplikacija za registraciju aplikacija za program LVJZU. Aplikacija je povezana sa civilnim registrom za registraciju zahteva i sadrži značajan broj izveštaja koji su olakšali proces donošenja odluka, upravljanja i izveštavanja
- Internet aplikacija e-recesija, za registraciju posetilaca Fonda, koji se koristi i omogućava strankama da se upravljaju i da se prate vrste poseta;

- Privremena veb aplikacija za planiranje radnih aktivnosti u Fondu, izveštavanje o napretku i upravljanju aktivnostima/podakcijama;
- Interfejs za identifikaciju zdravstvenih postupaka/usluga od strane stručnih komisija UCKK-a i primarnog nivoa. Takođe je pružena tehnička podrška ovom delu osoblja. Svrha ovog procesa bila je identifikacija postupaka/usluga koje se vrše u javnim zdravstvenim ustanovama, prema albanskom katalogu ICD9 vol.3. Pored identifikacije usluga, putem ovog sučelja se dobijaju i neke dodatne informacije o svakoj usluzi koja je identifikovana kao: trajanje, obim te usluge, ko je obavlja i da li je bolnička ili ambulantna. Sve to da bismo imali bližu finansijsku procenu planiranja budžeta u trenutku koji počinje prikupljanjem premija i budžetskih izdvajanja za zdravstvene radnike;
- Analizirani su podaci iz registra građana Kosova i pripremljen je izveštaj o nalazima i preporukama za poboljšanje podataka koji se odnose na stvaranje prtljažnika osiguranika; i
- Analizirani su podaci registra licenciranih ljekarnika, zajedno sa potrebnim podacima za Fond zdravstvenog osiguranja, posebno podaci za uspostavljanje pristupa aplikaciji za naknadu lijekova za ambulantnu shemu naknada. Nalazi i preporuke biće prosleđeni Farmaceutskoj komori Kosova.

Unutar odeljenja je sproveden niz drugih aktivnosti, kao što su:

- Izrađene su ICT procedure i politike - da odgovore na incidente;
- Napravljen je predlog za strategiju zapošljavanja u odeljenju IT;
- Izvršen je rezervni plan za sve baze podataka baza podataka u Fondu.;
- Plan obuke, ljudski i finansijski resursi za odeljenje za upravljanje informacionim sistemima u Fondu za 2019. godinu su gotovi;
- Izvršen je popis sve postojeće IT opreme u Fondu, a istovremeno je primenjena standardizacija imena za IT opremu koja je stavljena u domen države;
- Stvara se File Server u kome službenici Fonda centralno čuvaju dokumente i druge podatke Fonda sa specifičnim pristupom. Čuvanje podataka se vrši redovno i to pomaže u kontinuitetu poslovanja;
- U sobi za sastanke Fonda uveden je sistem video konferencija, koji je omogućio sastanke sa spoljnim stranama;

- Implementirana je platforma Office365 koja omogućava korisnicima da rade s bilo kojeg mesta unutar vladine mreže, ima jaku sigurnost i pouzdanost i timovi ili korisnici mogu lako sarađivati jedni sa drugima;
- Interni intranet osmišljen je da ga koriste svi službenici Fonda za pristup informacionim sistemima Fonda. To je omogućilo centralizovani pristup, poboljšalo unutrašnju komunikaciju i pomoglo zaposlenima da brže i lakše pronađu informacije;
- Agencija za informaciono društvo je prenela IT odeljenju neophodne administrativne pristupe za upravljanje računima službenika Fonda. Ovo je povećalo efikasnost tako što drastično skraćuje vreme čekanja;
- Primenjen je sistem digitalne arhive za čuvanje elektronskih dokumenata Fonda, što je sistemom olakšalo upravljanje, pretraživanje i pronalaženje informacija lako i brzo;
- Promjene su provedene na veb stranici Fonda objavljivanjem svježih informacija i redovnim njihovim održavanjem;
- Vizuelni koncepti su dizajnirani za predloške različitih izveštaja o fondovima i predloženi su menadžmentu fondova, od kojih su neki počeli da se koriste. To omogućava kreiranje identiteta izveštaja;
- U cilju bolje promocije Fonda, stvorene su službene stranice Fonda na društvenim mrežama, koje su stalno prepune informativnih podataka;
- Projektni zadatak za „Snabdevanje IT opremom za potrebe Fonda je pripremljen i tender je raspisan;
- U cilju komunikacije i razmene dokumenata sa nemačkim AOK-om, IT odeljenje je testiralo i preporučilo komunikacionu platformu; i
- Nastavljen sa upravljanjem i održavanjem sve opreme i sistema informacione tehnologije u okviru Fonda.

7. Spoljna pomoć

Tokom ovog perioda Fond je imao koristi od sporazuma sklopljenih između Ministarstva zdravlja sa Svetskom bankom, AOK i Luk-Dev. Nakon izveštaja otkrivamo prednosti postignutih sporazuma.

7.1. Kosovski Zdravstveni Projekat

Kosovski zdravstveni projekat pružio je podršku u definisanju i primeni paketa zdravstvenog osiguranja. Paket uključuje zdravstvene usluge koje će Fond nadoknaditi. U početku je fokus bio na vanbolničkim lekovima koji se nude putem privatnih apoteka. Ova podkomponenta uključuje tehničku pomoć za pomoć u konsultacijama sa ključnim akterima i ključnim korisnicima, kao i podršku u pripremi tehničkih izveštaja, politika i podzakonskih akata, kao i u procesu odlučivanja koji će pomoći u usvajanju paket. Ovo će takođe uključivati tehničku podršku Fonda u upravljanju ambulantnim dodacima tokom početnih faza primene.

Svetska banka kroz Kosovski zdravstveni projekat angažovala je pet (5) stručnjaka koji pokrivaju finansije, zakonodavstvo i IT.

Kosovski zdravstveni projekat pružio je podršku u dizajniranju, razvoju i upotrebi informacionog sistema Fonda zdravstvenog osiguranja (SIFSSH), uključujući adekvatan softver, fokusirajući se na module koji su neophodni za sprovođenje ambulantne šeme lekova koji biće obezbeđeni putem privatnih apoteka (moduli će sadržavati bazu podataka o pacijentima, registar recepata, sistem plaćanja, funkcije upravljanja, budžet, finansijsko upravljanje i ljudske resurse).

Projekat zdravlja Kosova doprineo je izgradnji kapaciteta Fonda kao kupca zdravstvenih usluga. Ovo uključuje tehničku pomoć Fondu u pripremi budžeta i finansijskih dokumenata, razvijanju funkcije praćenja finansiranja zdravlja, definisanju procesa upravljanja koji se odnose na kupovinu zdravstvenih dobara i usluga. Pored toga, ova podkomponenta je takođe podržala stvaranje adekvatnih radnih uslova (inventar i oprema za kancelarije, obuka, pobratimljenje i studijske posete, tehnička podrška itd.).

7.2. AOK

Saradnja između Fonda zdravstvenog osiguranja Kosova i Nemačkog fonda osiguranja, AOK, započela je u januaru 2020., kao rezultat zajedničkog memoranduma o razumevanju potpisanog u julu 2019. između Ministarstva zdravlja Kosova i Nemačke.

Kroz ovaj sporazum AOK će pomoći Fondu da poveća svoj profesionalni kapacitet. Ova saradnja uključuje brojne procese, kao što su: definisanje i razjašnjenje statuta osiguranika, pojašnjenje procesa naplate premija i drugih ostvarenih prihoda, definisanje liste lekova koji će biti nadoknađeni od strane Fonda zdravstvenog osiguranja, vrste bolesti pokrivenih i grupe koje će imati koristi, pojašnjenja i podrška u zakonodavstvu, definisanje beneficija/dobrobiti za osiguranike nakon početka naplate premija, itd.

U ovoj fazi tehničke i stručne podrške razrađuju se pitanja vezana za status osiguranika Fonda zdravstvenog osiguranja, modalitete naplate doprinosa, kao i pre obračuna i uravnoteženja prihoda i rashoda Fonda.

7.3. Lux-Dev

Luk-Dev (Luksemburška konsultantska firma Muller Healthcare Consulting) Fond je počeo da dobija podršku u:

- Sistem raspodele aktivnosti zasnovan na aktivnostima;
- Implementacija sistema izveštavanja prema DRG; i
- Procijeniti implementaciju kapitalnog sistema finansiranja primarne zdravstvene zaštite.

Prilog I - Ciljevi i aktivnosti za 2019. godinu

Ciljevi za 2019. godinu	Broj planiranih podaktivnosti	Broj podaktivnosti sprovedenih u procesu	Stepen realizma plana rada
Cilj 1 - Osiguravanje efikasnog upravljanja, transparentnosti i odgovornosti u Fondu.	26	26	100%
Cilj 2 - Priprema plana za institucionalni razvoj tri (3) godine i godišnjeg plana rada za 2020. godinu.	7	7	100%
Cilj 3 - Identifikacija potreba za dopune/ izmene zakonskih i podzakonskih akata, kao i unutrašnjim administrativnim procedurama, kao i njihovo pokretanje za dovršavanje zakonodavstva.	11	7	64%
Ciljevi 4 - Razvoj i primena sistema.	19	19	100%
Cilj 5 - Implementacija informacionog sistema fonda.	21	21	100%
Cilj 6 - Saradnja sa HUCSK, KPSH i drugim zdravstvenim ustanovama. Priprema za ugovaranje zdravstvenih usluga.	5	2	40%
Cilj 7 - Efikasno upravljanje medicinskim tretmanima izvan javnih zdravstvenih ustanova.	4	4	100%
Cilj 8 - Uspostavljanje saradnje sa drugim lokalnim institucijama i međunarodnim partnerima.	6	5	83%
Cilj 9 - Jačanje kapaciteta ljudskih resursa i kontinuirano stručno obrazovanje.	6	4	67%
Cilj 10 - Ispunjavanje preduslova za ugovaranje usluga i započinjanje naplate premija prema Br. 04/L-249 o zdravstvenom osiguranju.	21	14	67%
Cilj 11 - Priprema i finalizacija liste vanbolničkih lekova (po cenama) koje će platiti Fond.	5	0	0%
Cilj 12 - Informisanje javnosti putem informativnih kampanja i povećanje poverenja javnosti.	11	6	55%
Cilj 13 - Obezbeđenje lokacije / početak izgradnje objekta zdravstvenog osiguranja.	6	3	50%
Ukupno	148	118	80%

U 2019. godini od 148 planiranih ili 80% godišnjeg plana realizovano je 118 pod-aktivnosti (realizovane podakcije i one u procesu). Najniža realizacija plana je u pet (5) ciljeva, odnosno ciljeva kako sledi:

- **Ciljevi 3** - od 11 točaka planiranja i tokom ovog cilja, sedam (7) je realizovano tokom 2019. godine ili 64%. Nerealizovane podakcije uglavnom se odnose na doprinos izradi novih propisa koji su neophodni za dovršavanje podzakonskih akata Fonda, kao i primena internih administrativnih postupaka, uključujući priručnike za usmeravanje zaposlene;
- **Ciljevi 6** - od pet (5) planiranih podakcija u okviru ovog cilja, samo dve (2) su realizovane tokom 2019. godine ili 40%. Nerealizovane aktivnosti uglavnom su povezane sa procedurama ugovaranja i definisanjem modela ugovora za zdravstvene usluge. Neprovođenje podakcija povezano je sa kašnjenjem u preispitivanju pravne osnove za ugovaranje i definisanju modela ugovora za zdravstvene usluge;
- **Ciljevi 11** - nijedna od pet (5) podakcija planiranih u okviru ovog cilja nije realizovana tokom 2019. To je uzrokovano nedostatkom revizije zakonodavstva (Zakon o zdravstvenom osiguranju i Normativni zakoni za ugovaranje apoteka);
- **Ciljevi 12** - Od 11 podakcija planiranih u okviru ovog cilja, šest (6) je realizovano tokom 2019. godine ili 55%. Nerealizovane aktivnosti uglavnom su povezane sa pripremom potrebnih materijala (brošure, seminari, spotovi, objave na veb lokaciji itd.), Kao i sa organizacijom informativnih kampanja. Neprovođenje podakcija povezano je sa kašnjenjem zapošljavanja osoblja u uredu za informiranje kao rezultat žalbenih postupaka; i
- **Ciljevi 13** - Od šest (6) podakcija planiranih u okviru ovog cilja, tri (3) su realizovane tokom 2019. godine ili 50%. Neispunjene podakcije povezane su sa postupcima poštivanja sredstava Fonda. Ne izvršavanje podakcija povezano je sa kašnjenjem u određivanju parcele zemljišta.

Prilog II - Finansijski izvještaji za 2019. godinu

Godišnji finansijski izveštaj

Za godinu koja se završila 31. decembra 2019

Član 12 Izveštavanje o finansijskim izveštajima

Za: AHMET Ismajli, generalni direktor Trezora

Od: G-din Fatmir Plakiqi, glavni administrativni službenik (ZKA)

G-din Liridon Dervishaj, glavni finansijski službenik (ZKA)

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji, uključujući beleške za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine, pripremaju se u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima javnog sektora iz 2017. godine „Finansijsko izveštavanje računovodstvom na osnovu gotovine“, sve obaveze izveštavanja proistekle iz Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dopunjen i dopunjen Zakonom br. 03/L-221, Zakon br. 04/L-116, Zakon br. 04/L-194, Zakon br. 05/L-063 i Zakon br. 05/L-007 i baziraju se na pravilno vođenim finansijskim evidencijama.

Izjava je data u vezi sa predstavljanjem finansijskih izveštaja budžetske organizacije za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine i sastavni je deo finansijskih izveštaja.

Mi verujemo i potvrđujemo da:

- Nije bilo nepravilnosti u vezi sa vođom ili radnicima, što je moglo imati značajan uticaj na finansijske izveštaje
- Informacije pružene i predstavljene u finansijskom izveštaju o izvoru sredstava i njihovim troškovima vezanim za konsolidovani budžet Kosova su potpune i tačne.
- Informacije o prikupljanju prihoda su tačne.
- Ne postoje drugi bankarski računi Budžeta Republike Kosovo, osim bankovnih računa navedenih u finansijskim izveštajima i ova specifikacija je potpuna i tačna na dan 31. decembra 2019.
- Nije bilo kršenja zahteva regulatornih tela koja bi mogla imati značajan uticaj na finansijske izveštaje.
- U procesu nema (zakonske) žalbe koja može imati značajan uticaj na finansijske izveštaje.
- Sve obaveze, trenutne i potencijalne, i sve garancije koje smo dali trećim licima su evidentirane i / ili su propisno obelodanjeni.
- Svi prihvaćeni krediti su registrovani ili su obelodanjeni u skladu sa važećim zakonodavstvom
- Po završetku perioda nije bilo transakcije koja bi zahtevala ispravku ili otkrivanje u finansijskim izveštajima ili njihovim napomenama.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji predstavljaju istinit i nepristrasan prikaz finansija i finansijskih transakcija za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine u instituciji Fonda za zdravstveno osiguranje.

Datna: 19.02.2020

Dana: 19.02.2020

Strana 2 od 34

Potpis GAS

Potpis GFS

Član 13

Izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini

Izveštaj o novčanim primanjima i uplatama (Fond zdravstvenog osiguranja)

Za godinu koja se završila 31. decembra

		2019	2018	2017
		Jedini račun	Jedini račun Trezora	Jedini račun Trezora
		BKK		
Beleška:		'000	'000	'000 BKK
IZVORI FONDOVA -RECESIJE				
	Vlada Grandi	9,379	34,362	19,968
	Sopstveni prihodi			
	Namjenski prihodi			
	Prihodi od KPA	32		
	Definisane donacije donatora			
	Investicijska klauzula			
	Fond za razvoj u dobroj veri			
	Ostala priznanja			
Ukupno		9,411	34,362	19,968
korišćenje sredstava – plaćanja				
	operacije			
	Plate i dnevnice	2 358		
	Roba i usluga	3 269	216	127
	Komunalije	4 22	23,469	19,836
	Transferi	649	7	0
	Transferi i subvencije	5	23,692	19,963
	Kapitalni izdaci			
	Imovina, zgrada i oprema	6 8,700		
	Ostala plaćanja	7	9,195	
		62		
Ukupno			1,475	5
		9,411	34,362	19,968

Beleška: Plaćanja trećih strana prikazana su u napomeni 13 u skladu sa IASS 2017, na snazi od 1. januara 2019. godine.

Član 14

Izveštaj o izvršenju budžeta

Izveštaj o poređenju budžeta i tekućih iznosa za (Fond zdravstvenog osiguranja)
Za godinu koja se završila 31. decembra 2019

		2019				2018	2017
		Realizacija	finalni Budzet	Pocetni Budzet	Varianca	Realizacija	Realizacija
		A	B	C	D=B-A	E	F
Beleške		€ '000	€ '000	€ '000	€'000	€ '000	€ '000
Primanja gotovine							
Poreska primanja	8						
Ne poreska primanja	9						
Određena primanja	10						
Grantovi donatora	11						
Ostalo	12						
Ukupno Primanja	-			-	-		-
		-					
							32,526
IZLAZAK GOTOVINE							
Plate I dnevnice	2	358	358	641	.	216	127
Robe I usluge	3	269	360	1,060	91	23,469	19,836
Komunlije	4	22	36	66	14	7	0
Transferi I subvencije	5	8,700	8,700	6,000	0	9,195	12,558
Kapitalni troškovi	6	62	90	930	28	1,475	5
Ostalo	7						
Ukupno isplate		9,411	9,544	8,698	133	34,362	32,526

Član 15**Objašnjenja finansijskih izveštaja**

Izveštaj o finansijskim izveštajima za 2019. godinu predstavljen je u skladu sa propisima, a prema podacima predstavljenim u KFMIS-u, promena izvršena na naš zahtev u KFMIS-u je posledica pogrešne registracije povrata KFMIS-a od strane trezora.

Beleška 1**1. Računovodstvene politike**

Finansijski izveštaji za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima javnog sektora 2017. godine „Finansijsko izveštavanje prema računovodstvu na osnovu gotovine“, ispunjavaju sve obaveze izveštavanja proistekle iz zakona Br. 03/L048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dopunjen i dopunjen Zakonom br. 03/L-221, Zakon Br. 04/L-116, Zakon Br. 04/L-194, Zakon Br. 05/L-063 i Zakon Br. 05/L-007.

1.1 Informacije o budžetskoj organizaciji (aktivnosti, zakonodavstvo, itd.)

Subjekt javnog sektora Fond zdravstvenog osiguranja pripremio je finansijske izveštaje u skladu sa zahtevima zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dopunjen i izmenjen Zakonom br. 03/L-221, Zakon Br. 04/L-116, Zakon Br. 04/L-194, Zakon Br. 05/L-063 i Zakon Br. 05/L-007.

Prema LMFPF, sve transakcije sa sredstvima u okviru Konsolidovanog fonda Republike Kosovo se vrše putem jedinstvenog računa trezora.

Pravni osnov Fond zdravstvenog osiguranja (u daljem tekstu Fond) - javna ustanova zdravstvenog osiguranja sa statusom pravnog lica sa posebnim pravima, obavezama, odgovornostima i ovlašćenjima za sprovođenje zakona 04/L249 u ime osiguranika, uključujući efikasnu naplatu finansijska sredstva za pružanje zdravstvenih usluga od zdravstvenih ustanova u svim oblicima vlasništva.

Misija Fonda zdravstvenog osiguranja je da bude verodostojna ustanova koja pruža univerzalni pristup građanima i stanovnicima Republike Kosovo kvalitetnim osnovnim zdravstvenim uslugama, u cilju poboljšanja zdravstvenih pokazatelja i finansijske zaštite od siromaštva zbog veliki troškovi zdravstvene zaštite kroz uspostavljanje i regulisanje sistema javnog zdravstvenog osiguranja.

Vizija, stvaranje osećaja sigurnosti kod građana u pogledu potencijala Fonda da pokrije sve troškove za svoje zdravstvene probleme.

1.1 Plaćanja trećih lica

U skladu sa IPSAS 2017, plaćanja trećih lica su prikazana u napomeni 13.

1.3 Izveštajni iznosi

Izveštavanje o iznosima iz članka:

13 do člana 15 su u 000 (hiljadama) evra (€),

16 do člana 24 iznosi su puni iznos evra (€).

1.4 Valuta za izveštavanje

Iznosi su iskazani u eurima (€),

1.5 Datum ovlašćenja

Ovlašćen danom potpisivanja izjave za finansijske izveštaje od strane glavnog administrativnog službenika i glavnog finansijskog službenika.

Član 14.6 Objavljivanje inicijalnih i završnih alokacija budžeta

Izmene koje je odobrio LMFPF									
Promene									
po odluci									
Buxheti Fillestar		te Qeveris		te Qeveris		Ndryshimi		Ndryshimi	
Grantet e percaktuara		Burime tjera te		përfundimtar		vetanake		donetoreve	
(Ligji i Buxhetit)		Br.01/113		Br.01/115		III		IV	
SIMFK									
Kategoria e ndarjes	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000

Primanja gotovine

Poreska primanja

Ne poreska primanja

Određena primanja

Grantovi donatora

Kredit

Ostalo

Ukupno

Detaljno prikažite beleške u tabeli:

Prema istoj odluci Br.01/113 Datum: 05.11.2019. Fond zdravstvenog osiguranja je primio podelu u iznosu od 700.000 € u kategoriji subvencija.

Prema istoj odluci Br.01/115 Datum: 17.12.2019. Fond zdravstvenog osiguranja je koristio dodelu u iznosu od 2.000.000 € u kategoriji subvencija.

Za razliku od beleški 2 do 12, ove beleške se koriste da se razjasni materijalna razlika u koloni **D** (član 14), tj. Materijalna razlika izvršenja budžeta. IPSAS, zasnovan na gotovini, nastoji da razjasni materijalne razlike. Ovisno o veličini razlike, nema potrebe davati objašnjenja za sve kategorije, pa će možda biti potrebne promjene u sistemu brojanja podataka. Kada se razjašnjavaju razlike kategorije podele, treba dati sažetak prirode promene.

Beleška 2 Plate i dnevnice

2019

Opis	Ukupno	Finalni							2019-1 2019-2	
	isplate	VG	SP	PSD-AKP	GPD	KI	MRF	Budzet	Uporeda	
	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	%	€ '000 € '000
Neto zarade kroz platne liste	302,465	302,465								107,564
Plaćanje za sindikat	102	102								183,782
Neto plata prekovremenog rada	-									111
Ugovorni radnici (nisu na platnoj - listi)										
Zabranjen porez na lični dohodak	21,302	21,302								
Penzijjski doprinos-radnik	17,046	17,046								11,753 6,993
Penzijjski doprinos -poslodavac	17,046	17,046								10,297 6,038
Plate i dnevnice	357,960	357,960	-	-	-	-	-	357,960	100%	216,242 126,792

Detaljno predstavite sve podatke iz tabele:

Fond zdravstvenog osiguranja je sve troškove za plate i naknade ostvario kroz garanciju Vlade. Vredno je napomenuti da je Zakon o budžetu za 2019. godinu usvojen u drugom delu februara 2019., dakle budžet dodeljen za januar, februar 2019. godine 1/12 stvarno 2/12.

Do odobrenja Zakona o budžetu za 2019. godinu, Fond zdravstvenog osiguranja djelovao je u okviru BO 206, što znači da je potrošio budžet dodijeljen pod šifrom 206, a nakon odobrenja ovog zakona Fond zdravstvenog osiguranja je dodeljen kao BO pod šifrom 224.

Plate u januaru 2019. u iznosu od 22.438,83 € pogrešno su prenete kao trošak BSUKK-a i uprkos našim zahtevima nisu prenesene / vraćene kao trošak Fonda.

Stoga iznos predstavljen u FI Beleška 2 Plate i dnevnice ne uključuju plate iz januara 2019. godine.

Ostala plaćanja koja će se utrošiti na nabavku lijekova u iznosu od 54.472,01 eura koja su bila obaveza 2018. godine prebačena su na BSUKK kao njihov trošak zajedno sa svim pravima i obavezama, (Obaveze, nepredviđene obaveze).

Beleška br. 3 Robe i usluge

Detaljno prikazite podatke u tabeli:

2019

Ukupno Opis	Ukupno isplate € '000	2019									
		VG	SP	PSD-AKP	GPD	KI	MRF	Budzet	Uporeda		
	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	%	€ '000	€ '000
Službeni putni troškovi u inostranstvu			12.52		12.52						
Dnevnice za službena putovanja u inostranstvo			1.47		1.47						
Smestaj - Službena putovanja u inostranstvo			7.97		7.97						
Ostali troškovi - Službena putovanja u inostranstvo				8.54	8.54						
Troškovi mobilnih telefona			5.26		5.26						
Usluge obrazovanja i obuka			10.32		10.32						
Razne intelektualne i savetodavne usluge			9.16		9.16						
Druge ugovaracke usluge			14.58		14.58						
Tehniske Sluzbe			-		-						
Telefoni (manje od 1000 evra)			-		-						
Kompjuteri manje od 1000 evra			-		-						
Druge opreme (manje od 1000 evra)			0.67		0.67						
Snabdevanje u kancelariji			4.57		4.57						
Snabdevanje hranom i picem (ne zvanicni ruckovi)				1.09	1.09						
Lekarska snabdevanja			-		-						
Snabdevanja za ciscenje			-		-						
Snabdevanje za obucu			-		-						
Gorivo za vozila			2.25		2.25						
Avans za sluzbena putovanja			3.14		3.14						
Registracija vozila			0.42		0.42						
Osiguranje vozila			1.91		1.91						
Opstinska taksa za registraciju vozila			-		-						
Odrzavanje i popravak vozila			0.01		0.01						
Odrzavanje zgrade			10.23		10.23						
Kirija objekta			161.01		161.01						
Reklame i konkursi			(0.14)		(0.14)						
Stampanja il Publikacije			-		-						

Fond zdravstvenog osiguranja je sve troškove za robu i usluge realizovao kroz garanciju Vlade

2019

											Opis
Subvencije za ne javna preduzeca	8,700	8,700								9,195	
Transferi drugim vladama	-										
Isplate pojedinačnim korisnicima	-										
Osnovne Penzije	-										
Osnovne atributivne penzije	-										
Penzije za osobe sa posebnim potrebama	-										
Penzije za socijalnu pomoć	-										
Penzije za zatvorenike	-										
Penzije za ratne veterane	-										
Penzije za slijepe	-										
Penzije za OSK (TMK)	-										
Penzije za KSS (FSK)	-										
Isplate ratnim invalidima	-										
Isplate za porodice poginulih u ratu	-										
Privremene penzije Trepče	-										
Porodiljsko odsustvo	-										
Plaćanje za sudske odluke	-										
Plaćanja za stočarski sektor	-										
Plaćanja za kulture	-										
Restrukturiranje fizičkog potencijala	-										
Upravljanje izvorima za navodnjavanje za poljoprivredu	-										
Diverzifikacija farmi	-										
Subvencije i transferi	8,700	8,700	-	-	-	-	-	-	-	8,700	100%
										9,195	

Prikažite u detalje sve podatke u tabeli:

Na osnovu preporuka NAO-a, direktor Fonda je osnovao komisiju za izjednačavanje sa zdravstvenim ustanovama u koju je Fond izvršio plaćanja, ova komisija je uspela da identifikuje neplaćeni novac u zdravstvenim ustanovama, jer se obaveze konstantno povećavaju Rukovodstvo Fonda odlučilo je da ta sredstva iskoristi za pacijente koji su na listi čekanja za plate.

N r.	Naziv institucije sa kojom je izvršena finansijska jednačina	Iznos overen od strane komisije za finansijske jednačine	Iznos odluka koje su obrađene na ime iznosa odobrenog od strane komisije za finansijske jednačine
1	Nemačka očna klinika	197,518.00	193,814.00
2	Kubati	158,630.00	158,381.00
3	Otrila Hospital	2,795.00	2,060.00
4	PROLAB Laboratorija	260.00	215.00
5	E-Lab Laboratorija	5,929.50	5,924.00
6	Akat Orthomedica	5,500.00	3,500.00
Total		370,632.50	363,394.00

Stoga: Vrednost 363.394,00 € smatra se plaćenom i zajedno sa odlukama se uklanjaju iz obaveza.

Beleška br. 6 Kapitalni izdaci**Detaljno prikažite beleške u tabeli:**

2019

Opis	2019								2018	
	Ukupno isplate	VG	SP	PSD-AKP	GPD	KI	MRF	Finalni Budzet	Uporeda	
	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	%	€ '000 € '000
dravstvene ustanove	32				32					1,475
Kulturne ustanove	-									
Sportke ustanove	-									
Memorialne ustanove	-									
Ograde	-									

Napomena 7. Ostalo

Beleška br. 8. Poreski prihodi

59

Fond zdravstvenog osiguranja nema porezne prihode.

Napomena 9. Neporezni prihodi

Opis	Beleska	20__	20__-1	20__-2	% totala 20__	% razlike nga 20__-1
		€ '000	€ '000	€ '000		
Prihodi od poreza 1					%	%
Prihodi od poreza 2					%	%
Prihodi od kanze 1					%	%
Prihodi od kazne 2					%	%
Prihodi od licencije 1					%	%
Prihodi od licencije 2					%	%
Prihodi od prodaje imovine i usluga					%	%
Prihodi od inspekcije					%	%
Prihodi od bankarskog interesa					%	%
Prihodi od promena položaja kursa					%	%
Tarifa za akreditaciju					%	%
Prihodi od imovina					%	%
Ostali prihodi					%	%
Ukupno		0	0	0	0%	%

Fond zdravstvenog osiguranja nema prihode koji nisu poreski.

Beleška br. 10. Namenski prihodi

Opis	Beleska	20__	20__-1	20__-2
		€ '000	€ '000	
Vrsta unosa 1				
Vrsta unosa 2				
Vrsta unosa 3				
Vrsta unosa 4				
Ukupno				

Fond zdravstvenog osiguranja nema namenske prihode.

Beleska br 11 Definisane donacije donatora

Opis

			<u>20__</u>	<u>20__ -1</u>	<u>20__ -2</u>
			<u>€ '000</u>	<u>€ '000</u>	<u>€ '000</u>
Ime donatora	Broj projekta	Ime projekta		-	-
Ime donatora	Broj projekta	Ime projekta		-	-
Ime donatora	Broj projekta	Ime projekta	-	0	0
Ukupno			0		
<u>€ '000</u>					

Fond zdravstvenog osiguranja nema definisane garancije donatora.

Beleška br 12 Ostalo

Priroda prihvatanja	20__ € '000		
Depoziti 1		20__ -1 € '000	20__ -2 € '000
Depoziti 2			
Depoziti 3			
Ostali depoziti			
↓			
Ukupno	0	0	0

Napomena 13. Plaćanje od trećih lica

	20__	20__ -1	20__ -2	
		€ '000	€ '000	€
Ekonomska kategorij				
Plate i dnevnice				
Roba i usluga				
Komunalije				
Transferi i subvencije				
Kapitalni izdaci				
Ukupno plaćanje od trećih lica	0	0	0	

Prikazite detaljno tabelu prema formatu iz Priloga br. 1:

Član 16. Izveštaj o potraživanjima

Ekonomski Kod	Opis	20__	20__-1	20__-2
Ukupno		0	0	0

Prikazati detaljno u tabeli FI i prema formatu iz Priloga br. 1

Datum izdavanja	Broj fakture	Ekonomski kod	Rok isplate	Snabdevac	Opis	20__
Ukupno						0

Član 17. Izveštaj o neplaćenim obavezama (fakturama)

		2019		2018		2017	
Ekonom. Kategorija		<30	>30	<30	>30	<30	>30
11	Plate I dnevnice						
13	Robe i usluge	15,941.97	669.00	1,641.23	54,620.96		183,795.92
14	Opštinski troškovi	24.97		4,355.49			
20	Transferi i subvencije	670,603.66	9,821,280.17	1,243,931.57	5,926,297.53		3,795,480.62
30	Kapitalni izdaci			271,993.87			
Ukupno		686,570.60	9,821,949.17	1,521,922.16	5,980,918.49	-	3,979,276.54

Prikazati detaljno u tabeli FI i prema formatu iz Priloga 2

Datum e	Broj	Rok					Razlog	
Prihvatanje	facture	Ekonomski kod	plaćanja	Prodavac:	Opis		neplaćanja	2019
račun								
7/21/2017	12-07.2017	13460	15 dana	AB & Associates	Prevod konkursa		Obrađujemo za plaćanje/Preostala obaveza od 206	30.00
1/31/2019	02/MSH/2019	13460	15 dana	AB & Associates	Prevod dokumenata		Obrađujemo za plaćanje/Preostala obaveza od 206	420.00
2/28/2019	Br.fatures 16.1, 14.01.2019	14010	15 dana	Auto Servis " Besi"	Servis vozila		Obrađujemo za plaćanje/Preostala obaveza od 206	159.00
3/11/2019	56/2019, 38.01.2019	13460	15 dana	Shpërndarje Express SHPK Bota Sot	Plaćanje za objavljivanje konkursa u novinama „Bota Sot“		Obrađujemo za plaćanje/Preostala obaveza od 206	60.00
12/12/2019	12/12/2019	14110	15 dana	Olti Trasing	Iznajmljivanje za decembar 2019		plaćanje	14,637.00
12/30/2019	146	14310	15 dana	Magra Austria - Bërnice	Večera na kraju godine		Obrađujemo za plaćanje	1,280.00
12/31/2019	B8869427	13220	15 dana	kompanija regionalno vodosnabdevanje sh.a.	Plaćanje vodoopskrbe - decembar 2019		Obrađujemo za plaćanje	24.97
09/21/2018	976/2018	21110	6 meseci	Medical Park	Nesat	Krasniçi	Nedostatak budžetskih sredstava	21,000.00
11/27/2018	1230/2018	21110	6 meseci	Sirona	Albulena	Hyseni	Nedostatak budžetskih sredstava	840.00
01/14/2019	002/2019	21110	6 meseci	Guven Hastanesi	Mentor	Glllogjani	Nedostatak budžetskih sredstava	11,550.00
01/14/2019	004/2019	21110	6 meseci	Universitatsspital Z	uVloriane	Arifaj Shala	Nedostatak budžetskih sredstava	2,494.00
01/14/2019	006/2019	21110	6 meseci	Eren Saglik	Ylber	Salihi	Nedostatak budžetskih sredstava	4,200.00
01/14/2019	10/2019-	21110	6 meseci	Spitali Amerikan	Leoresa	Biqku	Nedostatak budžetskih sredstava	8,900.00

Godišnji izveštaj - 2019

01/14/2019	14/2019	21110	6 meseci	Liv Hospital	Leonida	Salihi	Nedostatak budžetskih sredstava	72,000.00
01/14/2019	16/2019	21110	6 meseci	Liv Hospital	Arlinda	Morina	Nedostatak budžetskih sredstava	30,000.00
01/14/2019	17/2019	21110	6 meseci	Medipol Mega	Jon	Kelmendi	Nedostatak budžetskih sredstava	28,400.00
01/15/2019	24/2019	21110	6 meseci	Koc University Hos	Emin	Begolli	Nedostatak budžetskih sredstava	16,800.00
01/18/2019	36/2019	21110	6 meseci	Ortoprotech	Hakif	Berisha	Nedostatak budžetskih sredstava	5,832.00

Clan 18 Kontingentne obaveze

H-R	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	11,000.00 €	11,000.00
A-Q	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	4,800.00 €	
A-L	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	8,000.00 €	8,000.00
R-B	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	900.00 €	900.00
E-H	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	6,000.00 €	6,000.00
Sh-T	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	4,000.00 €	18,140.48
Xh-H	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	3,000.00 €	3,000.00
I-I	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	8,000.00 €	4,000.00
B-A	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	8,500.00 €	
D-M	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	2,615.35 €	
D-M	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	8,400.00 €	8,500.00
S-B	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	1,400.00 €	
A-O	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	13,560.00 €	
H-O	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	9,492.00 €	
P-D	Trajtim Jasht Institucioneve Shëndetsore Publike	9,500.00 €	
Redoni HM			36,797.76
Medical Group			6,380.45
Medical Group			7,890.49
Meditech			8,000.00
Agani			36,912.51
Agani			2,615.35
Agani			138.56
Agani			598.13
Sptali Special per semundje kardiovaskulare			77,710.00
Gjithsej		€ 115,545.55	252,961.93
			0

Iznos od 113.371,01 € predstavljen u dijelu nepredviđenih obaveza u prethodnoj godini prebačen je u LVJZU kao potencijalna odgovornost jer je odobrenjem zakona o budžetu za 2019. ukupni budžet predviđen za kupovinu lijekova i medicinske opreme prebačen na LVJZU, sva prava i obaveze su prenesena, pa smo obavijestili SHSKUK da ove obaveze predoči FI-u.

Član 19. Izveštaj o nefinansijskoj imovini

Član 19.3.1 Kapitalna imovina (u vrednosti preko 1000 evra)

Klasifikacija imovine

Zgrade (bolnica uroševac)	31,304.32	1,475,155.00	
Zgrada FSSH (idejni plan)			
Zemljište	25,266.63		
Oprema			
Mašina	84,074.40		
vozila			
Drugi Ukupno	140,645.35	1,475,155.00	0
	2019	2018	2017

Član 19.3.2 Nekapitalna imovina (u vrednosti manjoj od 1.000 evra)

Klasifikacija imovine	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Oprema i nameštaj	<u>94,397.59</u>	<u>89,847.00</u>	<u></u>
Ukupno	<u>94,397.59</u>	<u>89,847.00</u>	<u>0</u>

Vrednost prikazana u Tabeli 19.3.1 Kapitalna imovina (u vrednosti preko 1000 evra) predstavlja vrednost imovine (posledica vozila i IT-a) koja je plaćena kreditom VB-a, (kupovina 3 vozila 60.350,00 €, kupovina 12 prenosnih računara u ukupan iznos od 23.399,93 € i 3 računara u ukupnoj vrednosti 5.969,99 €, i oprema za video konferencije u iznosu od 1.150,00 €). Automobil Audi A3 kupljen iz kosovskog budžeta 29.800,00 €. Samo vozila koja MZ prevoze u FSSH kroz sistem SIMFK (imovina koju je BB kupio registruje se kao imovina Ministarstva zdravlja, prenosni računari, računari, VC oprema podneli su zahteve od Ministarstva zdravlja pri Ministarstvu finansija da se prenesu kao imovina FSSH-ali proces prenosa još nije završen. Dokument o imovini izrađen je prema fakturama i sva imovina je amortizovana u skladu sa regulacija mf - br. 02/2013 - o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama

Vrednost prikazana u Tabeli 19.3.2. Ne kapitalna imovina (u vrijednosti manjoj od 1000 eura) predstavlja vrijednost imovine upisane u e-nekretninu plus imovine kupljene 2019. koja iz tehničkih

razloga nije mogla biti unesena u sistem e-imovine, ali kao takvi podvrgnuti su devalvaciji prema regulacija mf - br. 02/2013 - o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama.

Vrednost predstavljena u PF je ukupna vrednost koju je prihvatila komisija za procenu imovine, ali vrednost predstavljena u PF nije jednaka vrednosti imovine koja je registrovana u KFMIS i e-imovine.

Član 19.3.3 Zalihe

Klasifikacija imovine	2019	2018	2017
		0	0
Zalihe	3,352.46		
Ukupno	3,352.46		

Član 20. Izveštaj o ne obrazloženom avansu

Data e lëshimit	ID e furnitorit te Zyrtarit	Br i CPO	Qëllimi	2019
9/12/2019	A224-401437	22400357	Komisioni I barazimeve financiare	1,045.00
9/12/2019	A224-401352	22400359	Komisioni I barazimeve financiare	1,045.00
9/12/2019	A224-401430	22400358	Komisioni I barazimeve financiare	1,045.00
Ukupno				3,135.00

Otkrivanje otvorenih ili prosleđenih avansa iz prethodne godine, zajedno s razlogom za njegovo zatvaranje

Avansi u broju troškova,

2019-387649 iznos od 1.045,00 € za Kaltrina Selmani Bislimi,

2019-387643 iznosi 1.045,00 za Besnik Shabanaj,

2019-387652 iznos od 1.045,00 za Teuta Rekhepi,

Ovi predujmovi su zatvoreni 15.01.2020. Godine u izveštaju FreeBalanca za 2020. godinu, dok je povraćaj sredstava NLB banci izvršen 30.12.2019. Sa Br. troškovi zatvaranja avansa su:

2020-372 iznosi 449,96 € za Kaltrina Selmani Bislimi,

2020-381 iznos 299,63 € za Besnik Shabanaj,

2020-392 iznosi 540,64 za Teuta Rekhepi,

Iznos od 322,59 prebačen je iz omjera 71200 - PUTNI GOTOVINI za 2018. godinu, tokom 2018-2019. Godine obraćali smo se ovoj blagajni nekoliko puta, ali nismo uspjeli utvrditi razlog za ovaj otpad koji se neprestano prenosi.

Član 21. Izveštaj o neisplaćenim ličnim primanjima

Opis	<u>20</u>	<u>20 -1</u>	<u>20 -2</u>
Sopstveni prihodi preneseni iz prošle godine			
Ove godine su primljeni sopstveni prihodi			
Ukupno raspoloživa za podelu u tekućoj godini	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Iznos potrošen u tekućoj godini	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Preostali iznos za transfer			

Član 22. Izveštaj o nenatrosenim sredstvima Fonda za razvoj u poverenju

Opis	<u>20</u>	<u>20 -1</u>	<u>20 -2</u>
Sopstveni prihodi preneseni iz prošle godine			
Ove godine su primljeni sopstveni prihodi			
Ukupno raspoloživa za podelu u tekućoj godini	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Iznos potrošen u tekućoj godini	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Preostali iznos za transfer			

Član 23. Izveštaj o namenskim prihodima

Opis	<u>20</u>	<u>20 -1</u>	<u>20 -2</u>
Sopstveni prihodi preneseni iz prošle godine			
Ove godine su primljeni sopstveni prihodi			
Ukupno raspoloživa za podelu u tekućoj godini	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Iznos potrošen u tekućoj godini	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Preostali iznos za transfer			

Član 24 Izveštaj o neisplaćenim fondovima donatora

Opis	<u>20</u>	<u>20 -1</u>	<u>20 -2</u>
------	-----------	--------------	--------------

Godišnji izveštaj - 2019

Definisane donacije donatora prenesene iz
prethodne godine

Definisane donacije donatora prihvaćene su ove
godine

Ukupno raspoloživa za podjelu u tekućoj godini

Iznos potrošen u tekućoj godini

-	-	-
-	-	-

Preostali iznos za transfer

Član 25. Izveštaj o broju zaposlenih prema platnoj listi

Fond zdravstvenog osiguranja	Br. radnika u Zakon o budžetu za 2019. godinu	Br. sadašnji radnici na kraju 2019. godine		Br. sadašnji radnici na kraju 2018. godine		Br. sadašnji radnici na kraju 2017. godine	
		Puno vreme	Sa skraćnim satima	Puno vreme	Sa skraćnim satima	Puno vreme	Sa skraćnim satima
Kabinet direktora Fonda		4					
Odeljenje za finansije i opšte usluge		15					
Odeljenje za zdravstvene usluge		10					
Odeljenje za farmaceutske usluge		6					
Sektor za upravljanje informacionim sistemima		1					
Sektor za informacije i saradnju							
Sektor za ljudske resurse		3					
Sektor za nabavke		1					
Jedinica za unutrašnju reviziju		1					
Pravni odsek		3					
Ukupno	98	44		35		30	

Član 26. Izveštaj o broju zaposlenih izvan platnog spiska

Departmani	Trenutni broj radnika krajem 20__ godine		Trenutni broj radnika krajem 20__-1 godine		Trenutni broj radnika krajem 20__-2	
	Punim radnim vremenom	Skraćenim radnim vremenom	Punim radnim vremenom	Skraćenim radnim vremenom	Punim radnim vremenom	Skraćenim radnim vremenom
Departman 1						
Departman 2						
Departman 3						
Ukupno						

Objašnjenje: Otkriva razlog obaveza, trajanje, svrhu i spisak angažovanih osoba.

Član 27 Izveštaj o broju zaposlenih u ugovoru za posebne usluge

Fond zdravstvenog osiguranja	Trenutni broj radnika krajem 2019. godine		Trenutni broj radnika krajem 2018. godine		Trenutni broj radnika krajem 2017. godine	
	Puno vreme	Sa skraćenim satima	Puno vreme	Sa skraćenim satima	Puno vreme	Sa skraćenim satima
Departman za upravljanje informacionim sistemima	1				1	
Departman za finansije i opšte usluge			1			
Departman 3						
Ukupno	1		1		1	

U 2017. godini zaposlena sa ugovorom za posebne usluge bila je gđa Delvina Risha zaposlena u Sektoru za informacione usluge u odeljenju za upravljanje informacionim sistemima, rok važenja ugovora 06/11/2017 do 06 / 12/2017.

2018. Zaposleni Mr. Labinot Krasniki, angažovan u Sektoru za logistiku i IT, u Odeljenju za finansije i opšte usluge, u periodu važenja ugovora 16/04/2018 do 15/08/2018.

2019. Zaposlena gđa. Valisa Shala, angažovana u cilju prikupljanja, obrade i kontrole izvornih podataka, evidentiranja izvornih podataka o osnovnim datumima unutrašnjih sistema FSS, Period važenja ugovora 01/11/2019 do 29/02 / 2020.

Član 28. Izveštaj o stanju / sprovođenju preporuka Državne revizorske kancelarije

Br	Preporuka	Preduzete mere	Rok za implementaciju	Trenutni status preporuke	Procena rizika
1	Pitanje B2 - Ministarstvo se ne usklađuje sa bolnicama u kojima se obavlja usluge za LVJZU, preporuka B2, Ministar mora odmah da formira komisiju za sprovođenje procesa harmonizacije koji će pokrivaju sve privatne bolnice i da se sva sredstva isplaćena tim bolnicama koja premaše trenutne troškove lečenja moraju vratiti MZ	Direktor Fonda donio je rješenje o formiranju komisija za izjednačavanje sa zdravstvenim ustanovama, koja je sa radom počela od prvog perioda 2019. godine.	2019- nastavak	Proces	visok
2	Pitanje B3 - Neopravdanje sredstava za subvencionisano lečenje, Preporuka B3 Ministar mora da kreira efikasni mehanizmi za obezbeđivanje strana Korisnici poštuju obaveze za punu razumnost troškova koje subvencionise ministarstvo.	Pitanje će se rešiti dodatkom / promeni AI za LVJZU	2019- 2020	Proces	visok
3	Pitanje B4 - Odobrenje zahteva bez budžetskih sredstava u programu LVJZU Preporuka B4, Ministar uverava da je Izvršni odbor LVJZU -a povodom odobrenja zahtevi za lečenje pacijenata, trebalo bi da uzmu u obzir raspoloživa budžetska sredstva i ne odobravaju zahteve koji stvaraju obaveze za naredne godine.	Obrađen je u dopuni / promeni AU za LVJZU	2019-2020	Proces	visok

Detaljno prikažite beleške u tabeli:

Otkriva preporuke iz prethodne godine i nisu sprovedene, uloženi napori i rezultati.

Pitanje 11 - Snabdevanje lekovima u nedostatku dostavnice,

Preduzete mere: Snabdevanje lekovima u nedostatku dostavnice, Kurs koji je pomenut u izveštaju spoljnog revizora Snabdevanje lekovima u iznosu od 238.440,00 EO Liri Med završen je kao redovna uplata.

Pitanje 12 - Prekoračenje ugovorenih količina:

Preduzete akcije: Prekoračenje ugovorenih količina: Glavni razlog je imenovanje menadžera odgovarajućih ugovora. Krajem 2017. godine, Odeljenje za farmaceutske proizvode u saradnji sa Službom za nabavku zvanično je zatražilo imenovanje rukovodilaca ugovora, postojećih i od početka 2018. godine, za sve prethodno potpisane ugovore, imenovani su odgovarajući rukovodioci, koji su odgovoran za izbegavanje mogućih viškova.

Pitanje 15 - Neusaglašavanje sa bolnicama u kojima se obavlja usluga za LVJZU.

Preduzete akcije: Neuglašavanje sa bolnicama u kojima se obavlja usluga za LVJZU, Komisiju za izjednačavanje imenovao je direktor Fonda, a ista je započela i sa procesom izjednačavanja, stvaranjem stabilnog sistema za praćenje procesa lečenja i finansijskih transakcija sa privatnim zdravstvenim ustanovama.

Pitanje 16 - Neopravdanje sredstava za subvencionisane medicinske tretmane.

Preduzete mere: Neopravdanje sredstava za subvencionisano lečenje. FSS, odlukom koju izdaje, naslednikom, obavezuje stranku da podnese dokaze u slučaju da je ispunjena ili primljena usluga za koju je finansijski podržana. Uprkos tome, malo je pacijenata koji se toga pridržavaju! U nekim slučajevima postoje institucije koje nažalost ne pružaju takve dokaze. Stoga je odluka o osnivanju komisije za izjednačavanje sa zdravstvenim ustanovama proces koji će izbjeći ovaj nalaz.

Issue 22 - Visoka vrednost neizmirenih obaveza,

Radnja koju preduzimam: visoka vrednost neizmirenih obaveza, U ovom slučaju, kažnjavamo se iz budžeta dodeljenog programu LVJZU. Međutim, administrativni postupci nikada nisu zaustavljeni zbog zahteva i pritiska sa strane koji žele dobiti odgovor što je pre moguće u vezi sa njihovim postupcima.

Uprkos tome, obratili smo se brojnim pismima ministru finansija da dodele dodatna sredstva za pokriće obaveza.

Objašnjava stepen implementacije preporuka UN-ove interne revizije

Preporuka 1 - Preporučujemo rukovodstvu Fonda da nastavi komunikaciju / budžetske zahteve za subvencije (program lečenja izvan javnih zdravstvenih ustanova) upućene Ministarstvu finansija, uključujući razumnost zahteva, jer je ovaj program vrlo specifičan. U suprotnom, predlaže se smanjenje ovog programa i odobravanje zahteva za lečenje izvan javnih zdravstvenih ustanova da se učini samo nakon obezbeđivanja finansijskih sredstava.

Preduzeta akcija: Zahtev upućen Budžetu MF za dodatnu raspodelu budžeta i zahtev za budžet za sledeću godinu.

Preporuka 2 - Preporučujemo Odeljenju za finansije i opšte usluge da budžetski zahtev za izgradnju objekta bude u skladu sa vrednošću koja se izračunava u skladu sa parametrima i pre računa, kao i dinamikom predviđenom za izgradnju objekta. Uz zahtjev, treba poslati i razlog za bijes, da pored potrebe za smeštajem novog osoblja, moraju biti eliminisani i visoki troškovi mesečne kirije.

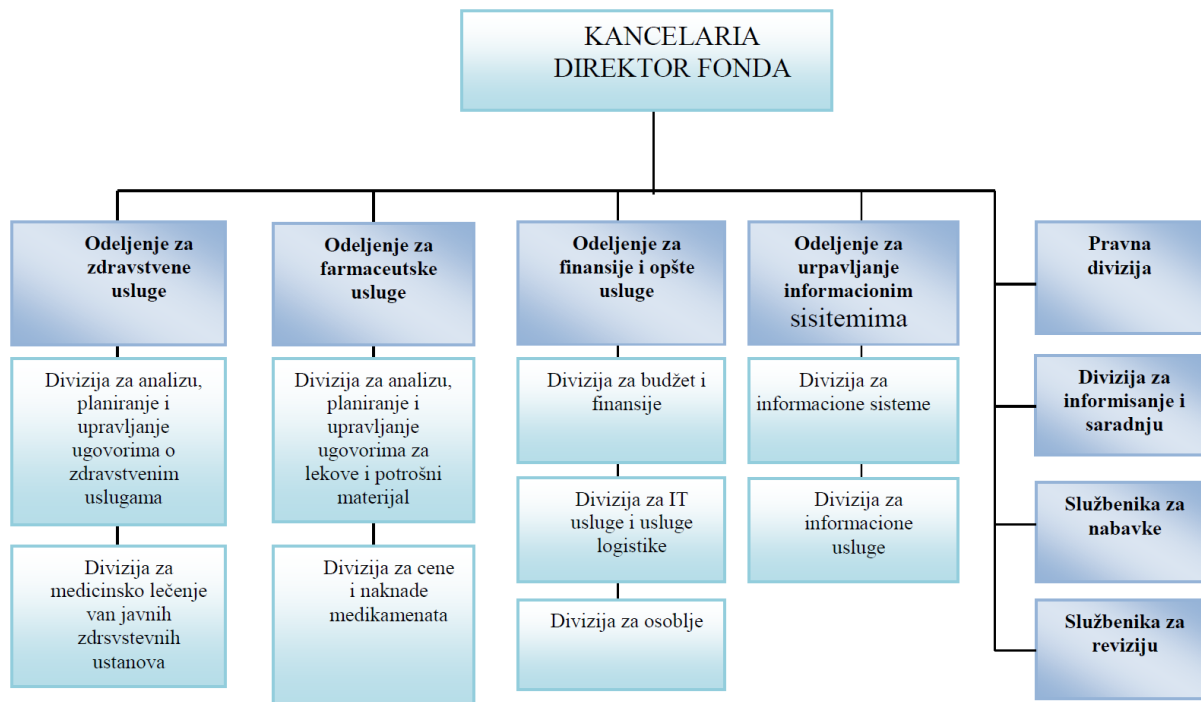
Preduzeta akcija: Zahteva dodatni budžet ministru finansija prema troškovima i razumnom riziku zakupnine.

Preporuka 3 - Preporučuje se rukovodstvu Fonda da, u saradnji s ASHI/MAP-om, sagleda mogućnosti pružanja prostora za osnivanje Centra za oporavak i kontinuitet, ili da u razvojne i budžetske dokumente uvrsti izgradnju ovog centra koji bi trebalo da bude na lokaciji / udaljenosti prema standardima i geografskoj mogućnosti koju Kosovo ima.

Preduzete akcije: Komunikacija i pisma s ASHI-om.

Prilog III - Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Fonda zdravstvenog osiguranja sastoji se od kancelarije direktora Fonda, četiri (4) odeljenja, kao i četiri (4) druge službe koje se direktno prijavljuju direktoru Fonda..

**Opis zadataka i odgovornosti u skladu sa Uredbom Br. 4/2017 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta. Trenutno je ova Uredba u procesu izmene i dopune. Nakon usvajanja nove Uredbe, zadatke i odgovornosti organizacionih jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja biće ažurirane.*